

KATSAUS KESTÄVÄÄN HYVINVOINTIIN

Kestävyys ja vastuullisuus
Helsingin yliopistossa 2025

HELSINGIN YLIOPISTO

SISÄLTÖ

- 3** Alkusanat
- 5** Kestävyys- ja vastuullisuustyön hallinto ja johtaminen
- 9** Tutkimus – Tutkittua tietoa planeetan ja ihmisten parhaaksi
- 16** Opetus – Koulutamme maailman muuttajia
- 19** Yhteiskunnallinen vuorovaikutus – Vaikuttavuutta ja yhteistyötä
- 26** Yliopiston arki – Ilmasto ja luonto
- 32** Yliopiston arki – Yhteisön hyvinvointi, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
- 44** Liitteet
 - 44 Kestävyys- ja vastuullisuusohjelman 2025-2028 edistyminen vuonna 2025
 - 49 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2025-2028 edistyminen vuonna 2025

ALKUSANAT

Edelläkävijyyden tavoittelu tarkoittaa kokonaisvaltaista kehittämistä ja vastaamista toimintaympäristön muutoksiin

Vuoden 2025 keväällä julkaisimme yliopiston toisen kestävyys- ja vastuullisuusohjelman. Ohjelman keskeiseksi teemaksi valikoitui kestävä hyvinvoinnin edistäminen. Yliopiston pidemmän aikavälin tavoitteet olla kestävyiden ja vastuullisuuden edelläkävijä sekä paras paikka opiskella ja työskennellä edellyttävät sitä, että meidän tulee suhteuttaa toimintamme planeetan rajoihin samalla, kun vaalimme ja vahvistamme sosiaalista perustaamme eli yhteisön hyvinvointia.

Toimintaympäristön muutokset haastavat meitä tavoitteidemme saavuttamisessa. Muutokset horjuttavat totuttuja rakenteita ja kuormittavat yliopistoyhteisöä eri tavoin. Samaan aikaan henkilöstön ja opiskelijoiden tarpeet moninaistuvat, tutkitun tiedon ja tieteen asemaa haastetaan aiempaa enemmän ja vastuullisuuteen kohdistuvat odotukset kasvavat. Esimerkiksi muuttuva sääntely, tekoälyn kestävyyskysymykset sekä luonto- ja ilmastotyön vahvempi kytkeytyminen yhteen ajavat meitä tarkastelemaan niin toimintamme suuntaa kuin sen minimivaatimuksia. Meidän on entistä tärkeämpää tunnistaa kestävyys- ja vastuullisuustyön olennaisuudet juuri yliopiston näkökulmasta.

Yliopistolla on tehty järjestelmällistä työtä strategisten kestävyys-, vastuullisuus- ja hyvinvointitavoitteiden edistämiseksi. Ohjelmat, tiekartat ja säännölliset kyselyt auttavat toimien kohdentamisessa, ja tavoitteita on saavutettu johdonmukaisesti. Tästä esimerkkeinä toimivat vuoden aikana saadut hyvät sijoitukset kansainvälisissä kestävyysvertailuissa, hyvät työhyvinvointikyselyn tulokset sekä saamamme tunnustukset kansainvälisenä työnantajana.

Jotta pystymme jatkossakin vastaamaan nopeasti muuttuvaan maailmaan ja sen tuomiin haasteisiin niin yhteisömme hyvinvoinnin kuin ympäristön kestävyiden näkökulmasta, tulee meidän tarkastella kestävyys- ja vastuullisuustyötä aiempaa vahvemmin kokonaisuutena. Ajatus kestävästä hyvinvoinnista ohjaa meitä juuri tähän. Se tulee ankkuroida vahvasti päätöksentekoon, rakenteisiin ja tutkimusperustaiseen kehittämiseen. Luomalla kestävää hyvinvointia yliopiston sisällä varmistamme, että yliopisto heijastelee sitä myös ulospäin – tuottaen jatkossakin uutta tietoa, ratkaisuja ja osaajia planeetan ja ihmisten parhaaksi.

Vararehtori Anne Portaankorva

RAPORTISTA

Edessäsi on Helsingin yliopiston kuudes kestävyys- ja vastuullisuusraportti. Raportin tarkoituksena on koota yhteen yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyön tilaa ja esitellä toimia kohti tavoitettamme olla kestävyiden ja vastuullisuuden edelläkävijä. Raportti ei ole tyhjentävä kuvaus kaikesta mitä teemme, mutta se pyrkii tarjoamaan kattavan yleiskuvan yliopistossa tehtävästä kestävyys- ja vastuullisuustyön kokonaisuudesta.

Raportin alussa kuvaamme, kuinka Helsingin yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyön kokonaisuutta hallinnoidaan ja johdetaan. Sen jälkeen raportissa paneudutaan yliopiston perustehtäviin eli tutkimukseen, opetukseen ja yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen kestävyiden ja vastuullisuuden näkökulmasta. Raportin loppupuolella on kuvattu yliopiston arjen toimien vaikutuksia ilmastoon, luontoon sekä yhteisön hyvinvointiin ja tasa-arvon edistämiseen. Raportin liitteissä kuvataan kestävyys- ja vastuullisuusohjelman ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden edistyminen.

KESTÄVYYS- JA VASTUULLISUUSTYÖN HALLINTO JA JOHTAMINEN

Kestävyys- ja vastuullisuustyötämme raamittavat YK:n kestävä kehityksen tavoitteet sekä UNIFIN kestävä kehityksen ja vastuullisuuden teesit.

Yliopiston strateginen tavoite on olla kestävyden ja vastuullisuuden edelläkävijä sekä paras paikka opiskella ja työskennellä vuonna 2030. Päästäksemme kunnianhimoisiin tavoitteisiin julkaisemme toimeenpanokausittain kestävyys- ja vastuullisuusohjelman sekä lakisääteisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Tavoitteiden toteutumista tukevat myös muut yliopiston ohjelmat ja linjaukset, joista yksi esimerkki on vuonna 2025 hyväksytty tilojen kehittämisohjelma Kampusvisio 2040.

Sija 22

World University Rankings:
Sustainability -vertailussa

Sija 101–200

Times Higher Education Impact
rankings -vertailussa

Tavoitteista toimenpiteiksi

Julkaisimme vuonna 2025 yliopiston toisen kestävyys- ja vastuullisuusohjelman, jonka keskiössä on kestävän hyvinvoinnin edistäminen. Keskitymme seuraavina vuosina erityisesti toimintakulttuurin ja päätöksenteon kehittämiseen, osaamiseen panostamiseen sekä keskinäisten yhteyksien tunnistamiseen kestävän hyvinvoinnin näkökulmasta.

Julkaisimme myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-suunnitelman vuosille 2025–2028 (lue lisää sivulta 34).

Kestävyys- ja vastuullisuusohjelman sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman edistymistä seurataan vuosittain. Lue lisää edistymisestä liitteistä 1 ja 2.

[Yliopiston strategia 2021-2030](#)

[Kestävyys- ja vastuullisuusohjelma 2025-2028](#)

[Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2028](#)

Näin johdamme kestävyys- ja vastuullisuustyötä

Kestävyys- ja vastuullisuustyötä johtaa kestävydestä ja vastuullisuudesta vastaava vararehtori. Rehtorin ja vararehtoreiden kesken on lisäksi jaettu vastuut hyvinvoinnin ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön edistämiseksi.

Tiedekunnissa on kestävydestä ja vastuullisuudesta vastaavia varadekaaneita, jotka vastaavat työn jalkauttamisesta tiedekuntatasolla.

Kestävyys- ja vastuullisuusneuvosto ohjaa ja seuraa pitkän aikavälin kestävyys- ja vastuullisuustavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta muun muassa valmistelee tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman ja seuraa sen toteutumista.

Tiedekunnat ja yliopistopalveluiden toimialat edistävät kestävyystyötä toimeenpanosuunnitelmien kautta. Kestävyiden parissa työskentelee kattavasti asiantuntijoita yliopistopalveluiden eri toimialoilla ja tiimeissä, kuten tilat ja kiinteistöt -toimialalla ja hankintatiimeissä.

Vuoden 2025 alussa yliopistopalveluihin perustettu kestävä hyvinvoinnin yksikkö vastaa kestävyys- ja vastuullisuustyön kokonaisvaltaisesta edistämisestä ja koordinoinnista. Yksikkö tukee ja kehittää lisäksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä, opiskelu- ja työhyvinvointia sekä vastaa henkilöstön osaamisen kehittämisestä.

Kestävyys- ja vastuullisuustyöstä raportoidaan vuosittain.

Vastuullisuuden johtamismalli

Hyvinvoinnista vastaava rehtori
Kestävydestä ja vastuullisuudesta vastaava vararehtori
Tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta vastaava vararehtori

Kestävydestä ja vastuullisuudesta vastaavat varadekaanit

Kestävyys- ja vastuullisuus-
neuvosto (1/2026 alkaen)

Tasa-arvo- ja yhden-
vertaisuustoimikunta

Kestävä hyvinvoinnin yksikkö (Yliopistopalvelut)

Näin toimimme Helsingin yliopistossa

Vastuullisuus ja läpinäkyvyys ovat kaiken toimintamme perusta. Noudatamme työssämme hyvän hallinnon periaatteita. Jokaisella yliopistoyhteisön jäsenellä on vastuu kestävämmän ja vastuullisemman yliopistoarjen rakentamisessa. Tätä tukemassa ovat yhteisesti sovitut käytänteet ja ohjeet.

Esimerkkejä ohjeista ja politiikoista, jotka ohjaavat päivittäistä toimintaamme:

- [Eettinen ohjeistus](#)
- [Vastuullinen tiede](#)
- [Vastuullisen vuorovaikutuksen periaatteet](#)
- [Vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteet](#)
- [Hiilineutraali Helsingin yliopisto 2030 -tiekartta \(päivitystyö vuoden 2026 aikana\)](#)
- [Kestävä matkustaminen Helsingin yliopistossa](#)
- [Helsingin yliopiston tarjoilusuositus](#)

TUTKIMUS

Tutkittua tietoa planeetan ja ihmisten parhaaksi

Helsingin yliopiston tavoite on olla kansainvälisesti tunnettu ja houkutteleva monialainen kestävyystutkimuksen ja -opetuksen keskittymä.

Huippututkimuksemme ilmastosta ja ympäristöstä yhdistyy huippuosaamiseemme kestävyuden muista ulottuvuuksista. Tarvitsemme syvällistä ymmärrystä sosiaalisesta, taloudellisesta ja kulttuurisesta kestävyydestä, jotta pystymme tasapainottamaan luonnon ja ihmisten tarpeet. Kestävyystutkimuksemme vahvuusalueita ovat etenkin ilmaston ja ilmakehän tutkimus, ekologia ja biologia, yhteinen terveys ja ruuan tutkimus.

Kestävyys linkittyy vahvasti Kestävä planeetta -tutkimuksen kärjen lisäksi myös muihin tutkimuksen kärkiimme: oppivien ja muuntuvien yhteiskuntien tutkimukseen, tulevaisuuden teknologioiden tutkimukseen sekä yksilöllisen terveyden tutkimukseen.

Monitieteisen ja tieteidenvälisen kestävyystutkimuksen lisäksi panostamme vuosina 2025–2028 erityisesti vastuulliseen tutkimukseen ja pitkäjänteisiin ja elinkaariviisaisiin tutkimusinfrastruktuureihin.

KESTÄVÄ PLANEETTA TUTKIMUKSEN KÄRKENÄ

5

Suomen Akatemian huippuyksikköä

3

Suomen Akatemian lippulaivaa

5

Euroopan tutkimusneuvoston rahoittamaa tutkimushanketta

OPPIVAT JA MUUNTUVAT YHTEISKUNNAT TUTKIMUKSEN KÄRKENÄ

6

Suomen Akatemian huippuyksikköä

2

Suomen Akatemian lippulaivaa

8

Euroopan tutkimusneuvoston rahoittamaa tutkimushanketta

TULEVAISUUDEN TEKNOLOGIAT TUTKIMUKSEN KÄRKENÄ

4

Suomen Akatemian huippuyksikköä

4

Suomen Akatemian lippulaivaa

10

Euroopan tutkimusneuvoston rahoittamaa tutkimushanketta

YKSILÖLLINEN TERVEYS TUTKIMUKSEN KÄRKENÄ

5

Suomen Akatemian huippuyksikköä

4

Suomen Akatemian lippulaivaa

9

Euroopan tutkimusneuvoston rahoittamaa tutkimushanketta

Lue lisää tutkimuksemme kärjistä [verkkosivuiltamme](#).

Kestävyyteen ja vastuullisuuteen linkittyvää tutkimusta edistetään monien eri tutkimusverkostojen, tutkimusinstituuttien ja tutkimusyhteisöjen kautta

Näistä esimerkkejä ovat Kestävyytieteen instituutti Helsus, Ilmakehätieteiden keskus INAR, Kaupunkitutkimusinstituutti Urbaria, Helsinki Inequality Initiative INEQ, Helsingin yliopiston elämäntieteiden instituutti HiLIFE, Ruralia instituutti sekä Helsinki One Health -verkosto.

Esimerkkejä kestävyteen linkittyvien tutkimusverkostojen julkaisumääristä vuosina 2023–2025

Julkaisutyyppi	2023	2024	2025
Tieteelliset vertaisarvioidut julkaisut (A, C)			
Helsingin yliopiston elämäntieteiden instituutti HiLIFE	711	660	708
Ilmakehätieteiden keskus INAR	301	308	362
Kestävyytieteen instituutti HELSUS	769	741	796
Helsinki One Health HOH	269	315	277
Helsinki Inequality Initiative INEQ	400	388	342
Kaupunkitutkimusinstituutti Urbaria	228	280	287
Diversity in Society and Life DIVSOL		2	71
Yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen painottuvat julkaisut (B, D, E)			
Helsingin yliopiston elämäntieteiden instituutti HiLIFE	46	50	49
Ilmakehätieteiden keskus INAR	21	13	30
Kestävyytieteen instituutti HELSUS	208	164	209
Helsinki One Health HOH	22	30	38
Helsinki Inequality Initiative INEQ	164	176	152
Kaupunkitutkimusinstituutti Urbaria	90	95	120
Diversity in Society and Life (DIVSOL)		3	47

KESTÄVYYSTIETEEN INSTITUUTTI HELSUS

HELSUS on tiedekuntarajat ylittävä tutkimusverkosto, joka lisää ymmärrystä yhteiskuntien kestävyysmurrosten edellytyksistä, rajoista ja prosesseista. Verkosto kehittää kestävyysopetusta sekä vahvistaa henkilöstön ja opiskelijoiden osaamista kestävyystieteessä. HELSUS tuottaa korkeatasoista tutkimustietoa kansallisen ja kansainvälisen poliittisen päätöksenteon, yksityisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan tarpeisiin viiden tutkimusteeman kautta:

- Ilmastonmuutoksen, ekosysteemien ja hyvinvoinnin yhteys
- Eriarvoisuuksien purkaminen oikeudenmukaisten, demokraattisten ja joustavien siirtymien mahdollistamiseksi
- Tuotannon ja kulutuksen uudelleenarviointi
- Kestävyystieteen ajattelutapojen, menetelmien ja käytäntöjen muuttaminen
- Tiedon yhteistuottaminen kestävää tulevaisuutta varten

Vuonna 2025

- HELSUS järjesti yhdessä Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa Science for Sustainability -konferenssin teemalla "Bursting the Sustainability Bubble" 270 lähiosallistujalle.
- HELSUS, Luke ja Syke järjestivät yhdessä Viikin kestävyystutkimusseminaarit, joiden teemoina oli kuntien kestävyys siirtymät ja taloustiede kestävyys siirtymissä.
- HELSUS-RESET Brown Bag Lunch -seminaareissa esiteltiin ajankohtaista kestävyystutkimusta kuukausittain, ja kahdella vierailijaluennolla käsiteltiin maailmansysteemitieteen mahdollisuuksia sekä ehdotettua lähentymis-paradigmaa.
- HELSUS järjesti nuorempien tutkijoiden kirjoituspajan, mediakoulutuksen ja paneelin aiheesta Kestävä journalismi kestävässä yhteiskunnassa.

[HELSUSin toimintakertomukset](#) (vain englanniksi)

HELSUSilla on **yli 420 jäsentä**, mukaan lukien tohtorikoulutettavat ja vanhemmat tutkijat Helsingin yliopiston kaikista 11 tiedekunnasta sekä Luomuksesta.

RESILIENT AND JUST SYSTEMS (RESET)

Resilient and Just Systems (RESET) on Profi 7 -ohjelman alla oleva profiointialue, joka perustuu vahvaan moni- ja poikkitieteellisyteen. Se yhdistää luonnontieteet ja yhteiskuntatieteet tuoden yhteen tutkijoita HELSUS-, HOH- ja INEQ-tutkimusverkostoista.

Vuonna 2025:

- 2025 RESET Research Symposium -tapahtuma Viikissä kokosi yhteen tutkijoita ja esitteli RESET-profiointitoiminnan neljä teema-aluetta koko päivän mittaisen ohjelman kautta.
- RESET, Helsingin yliopiston Yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden instituutti (HSSH) sekä Suomen Karl Marx -seura järjestivät maaliskuussa seminaarin, jossa tarkasteltiin fossiilikapitalismia ja degrowth-näkökulmia. Tapahtuma sisälsi kaksi kansainvälistä puhujaa ja keräsi verkon välityksellä yli 100 osallistujaa.
- Huhtikuussa järjestetty What is Possible – Engaged Scholarship on Healthcare, Humanitarianism, Education, and Climate Action -tapahtuma kokosi yhteen 135 kotimaista ja kansainvälistä tutkijaa sekä käytännön toimijoita. Tapahtuma vahvisti poikkitieteistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa, mikä johti konkreettisiin yhteiskunnallisiin vaikutuksiin.

HOH HELSINKI ONE HEALTH

HOH edistää ihmisten, eläinten ja ympäristön terveyden ja hyvinvoinnin sekä niiden välisten yhteyksien monitieteistä tutkimusta. Verkostoon kuuluvat kuusi Helsingin yliopiston tiedekuntaa sekä Ruokavirasto, Luonnonvarakeskus (Luke) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL).

Kansainvälisesti HOH toimii erityisesti Una Europa -allianssin One Health -fokusalueella ja tekee Horizon WIDERA -rahoituksen tukemaa yhteistyötä Viron ja muiden Baltian maiden kanssa. Toiminnan keskeinen muoto ovat tutkijoille, sidosryhmille ja suurelle yleisölle suunnatut tapahtumat.

Vuodesta 2024 lähtien HOH on laajentanut toimintaansa tutkimuksesta myös koulutukseen. Helsingin yliopistossa kehitetään One Health -maisteri- ja tohtoriohjelmiä, ja osana Una Europaa rakennetaan työelämässä jo olemille suunnattua jatkuvan oppimisen kokonaisuutta One Health in Governance.

TUTUSTU

tutkimukseen

Esimerkkejä vuoden aikana julkaistuista tutkimustuloksista

- 🔍 Helsingin yliopistolla kehitettiin tehokas tapa sitoa hiilidioksidia ilmakehästä.
- 🔍 Uusi ohjeistus helpottaa ekologisen kompensaation käyttöönottoa.
- 🔍 Suojelualueet eivät yksin riitä turvaamaan luonnon monimuotoisuutta.
- 🔍 Avohakkuut ja jaksollinen metsänkasvatus voivat olla riski maaperän hiilivarastoille.
- 🔍 Tutkimus paljastaa haasteet inklusiivisten arvojen toteutumisessa perusopetuksessa.
- 🔍 Tältä näyttää toimiva sosiaalinen innovaatio ruokajärjestelmän kestävyysmurrokseen.
- 🔍 Tutkijat suosittavat: Suomen luonnon monimuotoisuuden seurantoja tulee kehittää ja laajentaa nopean muutoksen myötä.
- 🔍 Suomalaistutkijoiden löytö voi paljastaa, miksi rintasyöpä ei aina reagoi immunoterapiaan. Suomalaislöytö avaa tien yksilöllisempään syövänhoitoon. Tutkimusmalli kiinnostaa maailmalla.
- 🔍 Helsingin yliopiston tuore tutkimus kertoo, miten kaupunkien ja yritysten yhteistyöllä voidaan edistää kestäviä ratkaisuja kaupunkiympäristöissä.
- 🔍 Laajin tutkimus suomalaisnuorten ilmasto-ahdistuksesta: toivon ylläpitäminen avainasemassa.

VASTUULLISEN TUTKIMUKSEN EDISTÄMINEN

Vuonna 2025 vastuullista tiedettä edistettiin useilla tutkimustyötä ja tutkimustoiminnan johtamista tukevilla toimilla.

- Vuosina 2024 ja 2025 otettiin asteittain käyttöön digitaalinen MyResearch-palvelu, joka tukee tutkijoita vastuullisen tutkimuksen suunnittelussa ja dokumentoinnissa sekä tarjoaa sujuvan väylän eettisen ennakoarvioinnin hakemiseen.
- Yliopiston neljä tutkimuseettistä toimikuntaa käsittelivät vuoden aikana lähes 200 ennakoarviointipyyntöä vahvistaen tutkimuksen eettistä perustaa eri tieteenaloilla.
- Avoimen ja vastuullisen tieteen käytäntöjä edistettiin päivittämällä tutkimusdatapolitiikka sekä tunnistamalla ja priorisoimalla keskeiset avoimeen tieteeseen liittyvät kehittämiskohteet.
- Tutkimusdatan hallintaa vahvistettiin ottamalla käyttöön FEGA-palvelu (sensitiivisen genomiaineiston turvallinen tallennus ja hallittu jakaminen) yhdessä HUSin kanssa sekä vakiinnuttamalla vuonna 2024 perustettu Data Access Committee -toimintamalli datan käyttöoikeuksien hallintaan.
- Helsingin yliopisto järjesti joulukuussa Avoimen tieteen talvipäivät yhdessä TSV:n kanssa.
- Vastuullisen tieteen näkökulma sisällytettiin yliopiston compliance-toiminnan kehittämiseen ja tutkimusturvallisuuskeskusteluihin.

TUNNUSTUKSIA ANSIOITUNEILLE LAPPILAISILLE ILMASTOTOIMIJOILLE

Helsingin yliopiston Värriön ja Kilpisjärven tutkimusasemat saivat tunnustusta vuosikymmenten ilmasto- ja ympäristöseurantatyöstään, kun ensimmäistä kertaa järjestetyssä Lapin ilmastogaalassa myönnettiin Vuoden lappilainen ilmasto-toimija -palkinto. Palkinto on kiitos satojen ihmisten työpanokselle pitkältä ajan-jaksolta sekä tunnustus yliopiston arktisen ohjelman alueelliselle vaikuttavuudelle. Lapin ilmastogaala järjestettiin osana Lapin ilmastoseminaaria, jonka teemana oli strategiasta ilmastotekoihin. Lapissa on valmisteltu uutta alueellista ilmasto- ja energiastrategiaa, jonka tavoitteena on edistää sekä päästöjen vähentämistä että ilmastonmuutokseen sopeutumista.

Helsingin yliopistolla on yhteensä **7 tutkimusasemaa**, joista 6 Suomessa ja 1 Keniassa, sekä yksi tutkimustila Helsingin Viikissä.

OPETUS

Koulutamme maailman muuttajia

Kestävyyskysymykset kytkeytyvät kaikkiin koulutusaloihin. Tarjoamme kestävän kehityksen näkökulmia osana useita koulutusohjelmia, kursseja, opintokokonaisuuksia ja henkilöstökoulutusta. Kestävyysosaaminen on tuotu osaksi koulutusohjelmien tieteenalakohtaisia tietoja ja taitoja sekä geneerisiä asiantuntijataitoja.

Vuosina 2025–2028 panostamme erityisesti kestävyysopetus-tarjonnan ja sisällön kehittämiseen ja siitä viestimiseen. Lisäksi monipuolistamme jatkuvan oppimisen tarjontaa ja kannustamme henkilöstöämme osaamisen kehittämiseen, edistämme yleistä ymmärrystä kestävästä hyvinvoinnista ja sen kehittämisestä jatkuvan oppimisen eri muotoja hyödyntämällä. Kehitämme täydennyskoulutustarjontamme tukemaan kestävän hyvinvoinnin osaamista laajasti yhteiskunnassa.

OPETUKSEN TUNNUSLUKUJA 2025

134

koulutusohjelmaa
(36 kandidaatti-
ohjelmaa, 65 maisteri-
ohjelmaa ja 33
tohtoriohjelmaa)

32 588

tutkinto-opiskelijaa

6 451

valmistunutta
tutkintoa (kandi,
maisteri, tohtori)

1 242

opiskelijaa
suoritti
kestävyyskurssin

KESTÄVYY SOPETUKSEN TILA

- ◆ SUST-001 Kestävyyskurssi on pakollisena 18 koulutusohjelmassa ja vapaavalintaisena 69 koulutusohjelmassa, ja monet koulutusohjelmat ovat kehittäneet tieteenalakohtaisia kestävyyskurssejaan. Yhteensä 1242 opiskelijaa suoritti SUST-001 Kestävyyskurssin vuonna 2025.
- ◆ Kestävyysopetuksen tilaa arvioitiin vuoden aikana. Arvioinnin tuloksena selvisi, että koulutusohjelmien opetussuunnitelmatason osaamistavoitteissa uusien kestävyystaitojen integroinnin määrä ja syvyys vaihtelevat eri taitojen osalta. Tieteellisen ja eettisen ajattelun tavoitteita, mainitsee 92 % koulutusohjelmista, mutta uusien kestävyystaitojen osalta harvemmat, kuten esimerkiksi systeemisen ajattelun tavoitteita 21 % koulutusohjelmista.

Lähde: Södervik, I., Tuononen, T., Ratvio, R., Laisi, T., & Pietikäinen, J. (2026). Educating agents of change: Investigating curricula to foster sustainability competencies in university. *The Curriculum Journal*, 00, 1-19. <https://doi.org/10.1002/curj.70050>

Helsingin yliopisto on osa kestävyysopintojen verkostoa, joka on 11 suomalaisen korkeakoulun muodostama opetusyhteistyöverkosto. Verkostossa on tarjolla monitieteisesti ympäristö-, kestävyys- ja vastuullisuusteemaisia opintojaksoja, jotka ovat avoimia kaikille kumppanikorkeakoulujen tutkinto-, jatko- ja vaihto-opiskelijoille.

Joel Grandell

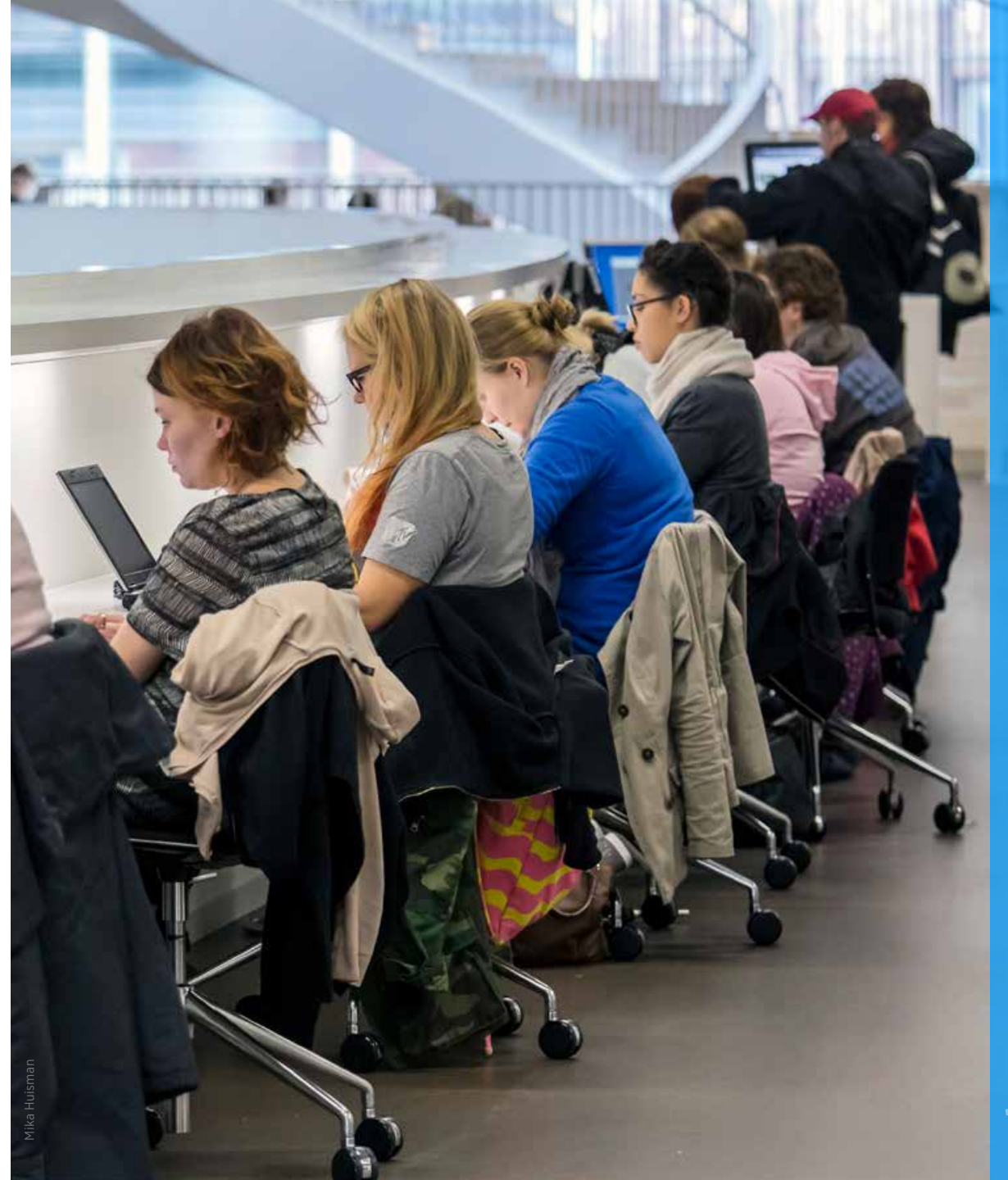
TEIMME PÄÄTÖKSIÄ UUSIEN KOULUTUSOHJELMIEN PERUSTAMISESTA & UUSI KESTÄVYYSTIETEISIIN KESKITTYVÄ YHTEISTUTKINTO-OHJELMA ALKOI

- ◆ Koulutusohjelmien valikoima kestävyysalalla täydentyy useilla uusilla koulutusohjelmilla:
 - Elintarviketalouden ja kulutuksen kandiohjelma
 - Ympäristön ja maatalouden taloustieteen kandiohjelma
 - Luonto, yhteiskunta ja ympäristöratkaisut -maisteriohjelma
 - Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön teknologiat -maisteriohjelma
- ◆ Yliopisto aloitti kansainvälisen kestävyystieteisiin keskittyvän Una Europa Joint Bachelor in Sustainability (BASUS) -yhteistutkinto-ohjelman osana Una Europa -korkeakouluverkoston yhteistyötä.

Uudet koulutusohjelmat täydentävät olemassa olevia kestävyyslinkittyjä koulutusohjelmia.

Esimerkkejä koulutusohjelmatarjonnastamme:

- Ekologian, evoluution ja biodiversiteetin suojelun maisteriohjelma
- Dual Master's Programme in Green Business
- Kaupunkitutkimuksen ja suunnittelun maisteriohjelma
- Meteorologian, ilmakehä- ja ilmastojärjestelmätieteiden maisteriohjelma
- Sukupuolentutkimuksen maisteriohjelma
- Yhteiskunnallisen muutoksen maisteriohjelma
- Ympäristömuutoksen ja globaalin kestävyuden maisteriohjelma

Mika Huisman

YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS

- Vaikuttavuutta ja yhteistyötä

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus on yksi yliopistolaissa määritellyistä perustehtävistämme. Sitä toteutetaan eri tavoin osana tutkimusta ja opetusta niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Edistämme aktiivisesti muun muassa alumninyhteyksiämme ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä, teemme tiedekasvatusta kampuksilla ja tutkimusasemilla, tuemme tutkimusperusteisia yritysideoita ja välitämme tutkittua tietoa monin tavoin laajemmalle yleisölle.

Vuosien 2025–2028 painopisteinä ovat erityisesti kansalliseen ja globaaliin vaikuttavuuteen tähtäävät toimet, tieteen yleistajuistaminen sekä innovaatiot.

12

politiikkasuositusta julkaistu Helsingin yliopiston politiikka-suositus – University of Helsinki Policy Brief (ISSN) -julkaisusarjassa

45

osallistujaa Aalto-yliopiston ja Helsingin yliopiston koolle kutsumassa eri tieteen- ja yhteiskunnan aloja edustavassa Ratkaisuryhmässä

Yli 1 000

katsojaa Tiedekulman Salaperäiset sienet – tapahtumassa paikan päällä ja striimissä

+60 000

alumninyhteyshenkilöjä

➤ KANSAINVÄLISTÄ VAIKUTTAMISTA JA UUSIA AVAUKSIA YHTEISTYÖHÖN

- ◆ Yliopisto osallistui marraskuussa YK:n COP30-ilmasto-kokoukseen Brasilian Belémissä. Osallistumisen tavoitteena on korostaa tieteellisen tiedon keskeistä roolia globaaleissa ilmastokeskusteluissa. Yliopisto osallistui kokoukseen osana Suomen paviljonkia. Paviljonki antaa yrityksille, kaupungeille, tutkimus instituutioille ja muille organisaatioille mahdollisuuden esitellä ilmastoratkaisujaan ja -osaamistaan kansainväliselle yleisölle ja päättäjille. Yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa Helsingin yliopisto kokosi kokoukseen monialaisen professoreiden delegaation, jonka asiantuntemus kattoi energiasiirtymän, kestävän digitalisaation, ilmasto-oikeudenmukaisuuden ja osallisuuden, maankäytön ja luontoon perustuvat ratkaisut. Lisäksi Helsingin yliopisto osallistui YK:n ilmastokokoukseen tarkkailijaorganisaationa.
- ◆ Helsingin yliopisto hyväksyttiin jäseneksi arvostettuun Universitas 21 -verkostoon, jossa vahvoina painoituksina ovat kestävyys sekä tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja esteettömyys. Verkosto yhdistää huipputason yliopistoja kaikista maanosista. Jäsenyyden myötä uusia mahdollisuuksia on luvassa niin opiskelijoille, tutkijoille kuin muullekin henkilöstölle.

YLIOPISTOT YHTEISTYÖN VAHVISTAJINA YLI SEKTORIRAJOJEN

Vuoden 2025 aikana Helsingin yliopisto ja Aalto-yliopisto kutsuivat koolle Ratkaisuryhmän. Ryhmä edusti eri tieteen- ja yhteiskunnan aloja ja sen tarkoituksena oli kirittää Suomen vihreää siirtymää ja kilpailukykyä sekä luoda malli eri tieteen- ja yhteiskunnan aloja yhdistävästä yhteistyöstä. Ratkaisuryhmään osallistui yhteensä 45 osallistujaa 25 eri organisaatiosta. Ryhmässä oli yliopistojen tutkijoiden lisäksi asiantuntijoita kaupungeista, yrityksistä, startupeista, ministeriöistä, säätiöistä ja rahoittajista.

Tutustu Ratkaisuryhmän yhteiseen viestiin yliopiston verkkosivuilla: [Suomen kilpailukykyä, turvallisuutta ja vihreää siirtymää edistettävä kokonaisuutena.](#)

POLITIIKKASUOSITUKSET APUNA TUTKITUN TIEDON VÄLITTÄMISESSÄ

Politiikkasuositukset tiivistävät viimeisimpään tutkimukseen perustuvaa tietoa sekä tarjoavat neuvoja, kuinka tutkimustuloksia voidaan hyödyntää päätöksenteossa. Vuoden aikana Helsingin yliopiston politiikkasuositus – University of Helsinki Policy Brief (ISSN) -julkaisusarjassa julkaistiin 12 politiikkasuositusta, esimerkiksi Palkokasvien syöminen edistää terveyttä ja kestävyyttä (pdf) ja Suomen luonnon monimuotoisuuden seuranta 2025 (pdf). Tutustu politiikkasuosituksiin yliopiston verkkosivuilla.

KESTÄVYYSTEEMAISIA TAPAHTUMIA TIEDEKULMASSA

Helsingin yliopiston Tiedekulma on tieteen olohuone – kaikille avoin keskustelun ja yhdessä tekemisen areena, jossa kuuluu tieteen ja tutkimuksen ääni. Tiedekulmassa järjestettiin vuoden aikana Yle Radio Suomessakin suorana lähetetty Pöriäisilta, jossa tarjoiitiin tuoreinta tutkimustietoa kukkien ja pölyttäjien maailmasta. Ennätysyleisön (yli 1000 katsojaa) keränneessä Salaperäiset sienet -tapahtumassa käsiteltiin mm. sitä, miten tutkijat kehittävät sienien avulla ratkaisuja tulevaisuuden kestävämpään elämään.

Helsingin yliopiston Tiedekulmassa järjestettiin **yli 200 tapahtumaa** vuonna 2025.

Samu Tuorimäki

TUEMME KESTÄVYYSTEEMAISIA YRITYSIDEOITA

Vuodesta 2022 toiminnassa ollut Helsingin yliopiston yritys-hautomo Helsinki Incubators jatkoi toimintaansa. Vuoden 2025 aikana ohjelmien rakennetta selkeytettiin aiemmasta. PATHWAYS -esihautomo-ohjelma keskittyi auttamaan yrittäjyydestä kiinnostuneita opiskelijoita, tutkijoita ja henkilöstöä. JOURNEYS-hautomo-ohjelmassa oli puolestaan kolme eri polkua: Social Impact, Nature & Sustainability ja DeepTech & AI. Vuoden aikana myös tiivistettiin yhteistyötä ulkomaisten yliopistojen kanssa eri EU-maissa ja Iso-Britanniassa.

2022 alkaen:

- 31 toteutunutta startup-ohjelmaa
- 501 tiimiä
- 106 yritystä perustettu
- 7 R2B projektia
- 51 % startup-perustajista ollut naisia

Suurin osa hautomoihin osallistuneiden tiimien liikeideoista linkittyy vahvasti kestävän kehityksen edistämiseen. Esimerkiksi Zipli auttaa laitoskeittiöitä lahjoittamaan ylijäämäruokaa, EcoGeo Materials nappaa ylimääräistä hiiltä ilmakehästä ja Hello There tukee vanhempia lasten ollessa pieniä.

➤ KAUPUNKIYHTEISTYÖTÄ

- ◆ Helsingin yliopisto ja Helsingin kaupunki ovat tehneet monenlaista yhteistyötä jo vuodesta 1987 alkaen. Pitkään kestänyt yhteistyö on kasvanut kumppanuudeksi, jonka aikana on toteutettu yhteistyössä esimerkiksi yrityshautomaita, tuettu kansainvälisten opiskelijoiden työllisyyttä UniTalent-ohjelman kautta sekä kehitetty lukioiden korkeakoulu yhteistyötä.
- ◆ Yliopisto on mukana Kaupunkivaikutus-hankkeessa, jossa Helsinki, Espoo ja Vantaa tekevät yhteistyötä Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston sekä niiden tutkijoiden kanssa. Tavoitteena on tuoda ajankohtaista ja luotettavaa tutkimustietoa kaupunkien päätöksenteon ja kehittämisen tueksi. Vuosittain rahoitetaan 2–4 korkeatasoista, kaupunkiin liittyvää tutkimushanketta. Rahoitusta hankkeille on vuosittain jaossa yhteensä noin 400 000 euroa.
- ◆ Helsingin yliopistolla ja Vihdin kunnalla on vuonna 2024 alkanut strateginen yhteistyösopimus. Yhteistyössä tarkastellaan tapoja, joilla Helsingin yliopiston kaupunki- ja aluetutkimuksen parissa tuotettua tieteellistä tutkimusta voidaan tuoda Vihdin kunnan päätöksenteon avuksi ja tueksi.

➤ TIEDEKASVATUSTA TUTKIMUSASEMILLA JA MUUALLA

Avasimme tutkimusasemille uusia tiedepolkuja

- Viikin tutkimustilan ympäristöön avattiin keväällä peruskouluikäisille suunnattu tiedepolku, joka esittelee aluetta mobiilirastien avulla ja tarjoaa samalla mahdollisuuden nauttia luonnosta. Polun varrella pureudutaan siihen, mistä ruoka tulee ja miten se tuotetaan kestävästi, ja saadaan tietoa viljelykasveista, maaperästä ja lehmien hoidosta. Polun lähtöpiste sijaitsee keskellä tutkimustilan pihamaata.
- Tvärminnen eläintieteellisen aseman snorklauspolku avattiin Hangon keskustan Plagenin uimarannalla. Polku vie pinnan alla kuudelle pisteelle, joilla voi tutustua Itämeren kasvi- ja eläinlajeihin pohjakylttien avulla. Polku on noin 500 metriä pitkä ja soveltuu sekä lapsille että aikuisille. Polku kytkeytyy Tvärminnen aseman tutkimustyöhön ja on osa aseman laajempaa työtä Itämeren tilan seuraamiseksi ja merellisen luonnon tunnetuksi tekemiseksi.

Kestävä tulevaisuus -teemainen LUMA Stars-ohjelma alkoi

Neljä Helsingin luonnontiedelukion opiskelijaa saavat kunnian olla ensimmäiset stipendiaatit uudessa LUMA Stars -ohjelmassa, jonka pilotti käynnistyi kesällä 2025. LUMA Stars on Helsingin yliopiston uusi monitieteinen LUMA-ohjelma, joka kuuluu osaksi kansallista LUMA-strategiaa ja valtakunnallista LUMA-keskus Suomi -verkoston toimintaa. Se nostaa nuoret tulevaisuuden tekijät keskiöön luonnontieteissä, matematiikassa ja teknologiassa. Nuorten ääni, toiveet ja kysymykset ohjaavat ohjelman sisältöä ja kehitystä. Ohjelman tavoitteena on tukea yhteisöllisesti nuorten LUMA-osaamista, opiskelua ja hyvää tulevaisuutta kansallisen LUMA-strategian mukaisesti. Kesän 2025 pilottiohjelmassa kehitettiin toimintamallia, joka perustuu nuorten omiin kiinnostuksen kohteisiin. Tavoitteena oli rakentaa ohjelma, joka ei vain opeta, vaan myös innostaa ja antaa nuorille mahdollisuuden vaikuttaa.

42 529

henkilöä osallistui vuonna 2025
Luonnontieteellisen keskusmuseon
opastuksille, työpajoihin ja tapahtumiin.

YLIOPISTON ARKI

Ilmasto ja luonto

Hiilineutraali Helsingin yliopisto 2030 -tiekartta antaa suuntaviivat yliopiston ilmastotavoitteille. Vuoden aikana olimme aktiivisesti mukana päivittämässä Unifin kestävän kehityksen ja vastuullisuuden teesejä, jotka ohjaavat työtämme kansallisesti. Yliopistojen yhteisesti tarkentaman ilmasto- ja luontotyöhön liittyvän teesin päivityksen sekä muuttuneen toimintaympäristön myötä myös Helsingin yliopiston tulee jatkossa tarkastella omaa hiilineutraaliustavoitettaan kriittisemmin. Siirrymme tulevaisuudessa kohti kokonaisvaltaisempaa lähestymistapaa, jonka keskiössä on luonto- ja ilmasto-vaikutusten pohtiminen yhdessä. Toiminnasta aiheutuvien haittojen lisäksi tavoitteena on ymmärtää myös yhä paremmin yliopiston mahdollisuuksia tuottaa positiivisia vaikutuksia ilmastoon ja luontoon.

55 467 tCO₂e

Hiilijalanjälki
(hiilidioksidiekvivalenttitonnia)

6 %

tuottoa vastuullisen sijoittamisen
periaatteita noudattamalla

2,7 %

Paikan päällä tuotetun uusiutuvan
energian osuus kampusten
kokonaisenergiankulutuksesta

Yliopistotoiminnan hiilijalanjälki
vuonna 2025 oli

55 467 tCO₂e

➤ HIILIJALANJÄLKI KASVOI LASKENTATAPAMUUTOSTEN SEURAUKSENA

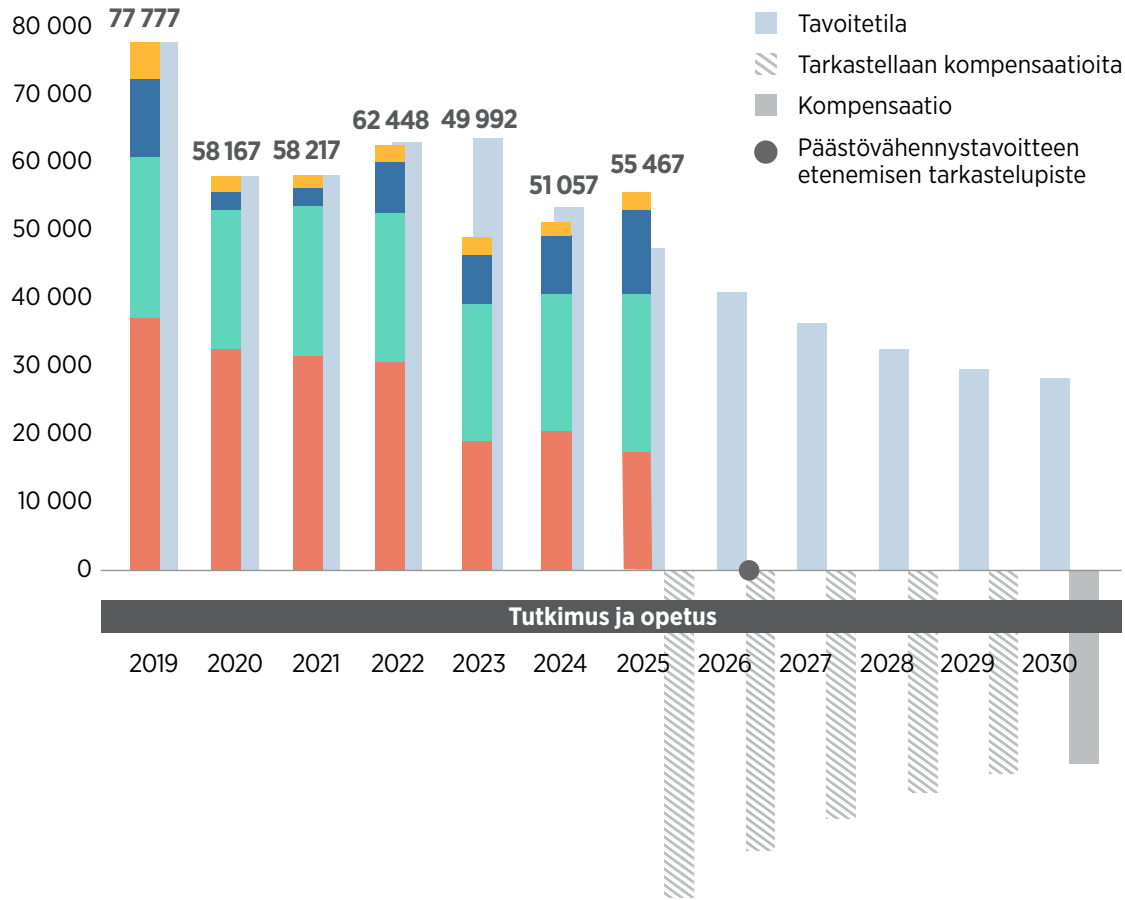
Hiilijalanjäljen laskentamenetelmiä kehitettiin edellisvuosista ja vuoden 2025 hiilijalanjäljen kasvu johtuukin pääosin lentojen päästö-laskentaan käytetystä, kunnianhimoisemmasta laskentatavasta, jossa huomioidaan nyt suorien hiilidioksidipäästöjen lisäksi lentopoltto-aineen koko elinkaari sekä lentämisen aiheuttamat epäsuorat päästöt. Myös lentokilometrit ovat kasvaneet edellisvuodesta, vaikka kotimaan lennot ovat vähentyneet.

Scope 1 -päästöt vähenivät, koska lämmitysöljyn käyttö on vähentynyt tutkimusasemilla. Muilta osin yliopiston päästöt pysyivät pitkälti vuoden 2024 tasolla. Laskentamenetelmien kehittämisen takia vuoden 2025 luvut eivät ole täysin vertailtavissa edellisvuosiin.

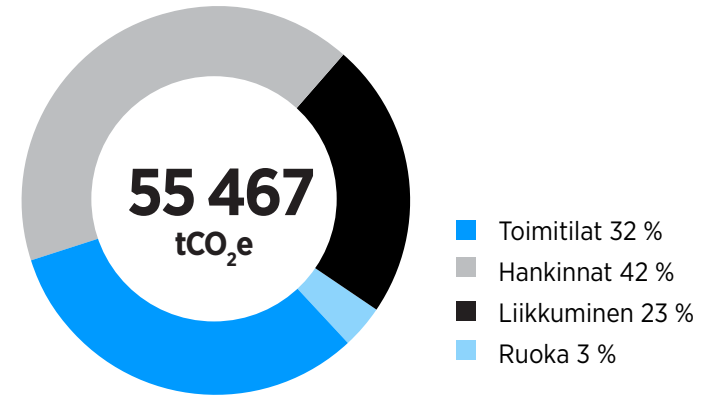
Yliopiston tavoitetta olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä tarkastellaan vuoden 2026 aikana. Eryyisen kriittisesti tarkastellaan nyt käytössä olevia päästöjen vähentämistoimenpiteitä ja niiden päästövähennyspotentiaalia.

Hiilijalanjälki lasketaan GHG-protokollan (Greenhouse Gas Protocol) mukaisesti, ja Helsingin yliopisto ottaa laskuihin huomioon suorien päästöjen (Scope 1) ja ostoenergian päästöjen (Scope 2) lisäksi myös epäsuoria päästöjä (Scope 3), kuten matkustaminen, hankinnat ja ruoka.

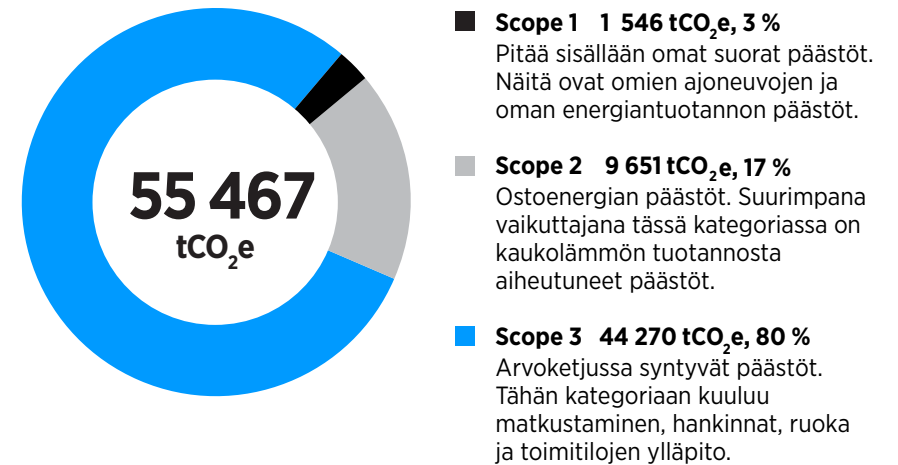
HIILIJALANJÄLJEN KEHITYS JA JAKAUTUMINEN PÄÄSTOKATEGORIOITTAIN

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ruoka	5 429	2 491	1 927	2 557	2 252	1 952	2 022
Liikkuminen	11 530	2 572	2 627	7 358	8 386	8 781	12 642
Hankinnat	23 670	20 526	22 081	22 173	20 085	20 202	23 032
Toimitilat	37 148	32 578	31 582	30 360	19 269	20 122	17 770
Yhteensä	77 777	58 167	58 217	62 448	49 992	51 057	55 467

Kuva 1. Hiilijalanjälki vuonna 2025 päästökategorioittain

Kuva 2. Hiilijalanjälki vuonna 2025 esitettynä GHG-protokollan mukaisesti

Laskentamenetelmien kehittämisen takia vuoden 2025 luvut eivät ole täysin vertailtavissa edellisvuosiin. Lentojen päästölaskennassa on käytetty kunnianhimoisempaa laskentatapaa, ja kiinteistöjen ylläpidon ostopalvelut on siirryneet Toimitilat-kategoriasta Hankinnat-kategoriaan.

> KOKONAISJÄTEMÄÄRÄ LASKI HIEMAN

- ◆ Yliopistolaiset kierrättävät ja lajittelevat itse jätteensä lajittelu- mahdollisuuksien mukaan. Helsingin yliopiston Kiinteistöpalvelut Oy HY247 seuraa syntyvän jätteen määrää vuosittain jättejakeittain.
- ◆ Vuonna 2025 jätteiden kokonaismäärä oli 2680 tonnia. Vuoteen 2024 verrattuna laskua tuli 1,4 prosenttia. Kokonaisjäte sisältää rakentamisen ja kiinteistönhoidon jätteen, vaara- ja erityisjätteen ja toimistotiloista kerätyn jätteen.
- ◆ Toimitilojen jäte muodostaa suurimman osan kokonaisjätteestä. Sitä kerättiin yhteensä 1869 tonnia kahdeksaan eri jakeeseen lajiteltuna. Toimitilojen jätemäärä kasvoi 1,25 prosenttia vuodesta 2024. Eniten kasvoi muovijätteen ja metallijätteen määrä. Kerätyistä jakeista suurin on sekajäte, jonka osuus on 41 prosenttia kokonaismäärästä. Sekajäte poltettiin Vantaan energian jätevoimalassa ja sen sisältämä energia hyödynnettiin kaukolämmön- ja sähköntuotannossa.
- ◆ Toimitiloissa syntyneistä jätteistä hyödynnetään joko materiaaleina (57,2 %), uusiokäyttönä (1,4 %) tai energiana (41,3 %). Tämä johtuu pääosin HSY:n polttolaitoksesta, jossa poltetaan myös sekajäte energiaksi.

Toimitilojen jätteen kokonaismäärä jätelajeittain 2025 (tonnia)

	2021	2022	2023	2024	2025
Sekajäte	422	668	685	822	764
Biojäte	224	397	479	541	585
Paperi	146	133	102	121	82
Kartonki ja pahvi	84	190	194	225	239
Lasi	16	31	32	27	24
Metalli	17	37	38	48	53
Energiajäte	16	14	8	8	8
Muovi	21	29	38	47	57
Yhteensä	946	1499	1576	1846	1869

Lisätietoa [HY247:n vastuullisuusraportista](#)

- Sähkönkulutus laski **0,6 %**.
- Vedenkulutus laski **4,4 %**.
- Sääkorjattu lämmönkulutus nousi **5,0 %**.
- Itse tuotetun uusiutuvan energian osuus kokonaisenergiankulutuksesta **2,7 %**.

Olemme jäämässä tavoitteestamme lisätä vuosittain uusiutuvan energian tuotantoa niin, että vuoteen 2030 mennessä 10 prosenttia energiankulutuksesta olisi katettu itse tuotetulla uusiutuvalla energialla.

Luvut verrattuna vuoteen 2024

➤ SÄHKÖN- JA VEDENKULUTUS LASKIVAT

Yliopiston kiinteistöjen energiankulutus on yliopiston suurimpia ympäristövaikutuksen aiheuttajia. Kiinteistöissä toteutetaan energiatehokkuuden parantamiseen tähtääviä hankkeita vuosittain. Vuonna 2025 laajennettiin Hyytiälän tutkimusaseman aurinkovoimalaa ja otettiin käyttöön Vuorikatu 3:n uusi aurinkovoimala. Lisäksi toteutettiin muita energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä.

Vuonna 2025 energiankulutus oli 193 GWh, josta lämmityksen osuus oli 108 695 MWh ja sähkön 83 922 MWh. Uusiutuvaa sähköä tuotettiin 923,5 MWh ja uusiutuvaa lämpöä 3268, 2 MWh. Yliopistorakennusten mitattu säätilakorjattu lämmönkulutus nousi 5 prosenttia. Mitattu lämmönkulutus laski 3,1 prosenttia. Vedenkulutus laski yliopistokiinteistöissä vuoteen 2024 verrattuna 4,4 prosenttia ollen vuonna 2025 oli noin 277 304 m³.

Rakennushankkeita suunnitellessa huomioidaan rakennusten koko elinkaari. Jokaisessa rakennushankkeessa huomioidaan energia-
tehokkuus ja selvitetään mahdollisuudet uusiutuvan energian tuottamiseen. Vähähiilisen rakennuttamisen ohjeet on otettu käyttöön kaikissa rakennuttamisen ja kunnossapidon hankkeissa.

Lisätietoa [HY247:n vastuullisuusraportista](#)

LAJISTON KARTOITTAMISTA KAMPUKSILLA

Vuonna 2024 käynnistetty Viikin kampuksen lajihavaintotapahtuma Bioblitz toistettiin vuonna 2025. Tällä kertaa lajihavaintoja tehtiin kevään, kesän ja alkusyksyn aikana myös Kumpulan kampuksella. Vuonna 2025 havaintojen tekemiseen osallistui jälleen noin 120 ihmistä mutta havaintojen määrä jäi edellisvuotta pienemmäksi. Kartoituksen toistaminen on tärkeää, sillä se voi antaa tulevaisuudessa tietoa siitä, miten kampusten luonto muuttuu ajan myötä. Bioblitz-havaintojen kokoaminen voi auttaa kampusten viheralueiden kehittämisessä niin, että ne esimerkiksi houkuttelisivat paremmin tiettyjä lajiryhmiä, joita nyt ei juurikaan havaita.

Veikko Somerpuro

YLIOPISTON ARKI

Yhteisön hyvinvointi, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Kestävä hyvinvointi rakentuu vahvalle sosiaaliselle perustalle. Helsingin yliopistossa tämä tarkoittaa hyvinvoivaa, yhdenvertaista ja osallistavaa yhteisöä, jossa jokaisella on mahdollisuus opiskella, työskennellä ja osallistua turvallisesti ja omana itsenään.

Edistämme sosiaalista vastuuta kehittämällä työ- ja opiskeluhyvinvointia, vahvistamalla tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä parantamalla saavutettavuutta ja osallisuutta koko yliopistoyhteisössä. Tavoitteenamme on tunnistaa ja purkaa rakenteellisia esteitä, tukea monimuotoista yhteisöä sekä varmistaa, että muuttuviin tarpeisiin pystytään vastaamaan oikea-aikaisesti ja vaikuttavasti.

YHTEISÖN TUNNUSLUKUJA

	2022	2023	2024	2025
Henkilöstöluukumäärä (joulukuu)	8383	8574	8796	9063
Naisten osuus henkilöstöstä	59 %	59 %	59 %	59 %
Kansainvälinen tutkimus- ja opetushenkilöstö (HTV)	30 %	30 %	30 %	32 %
Määräaikaisten työsuhteiden osuus	54 %	54 %	54 %	55 %
Sairauspoissaolot (Sairaus-%)	1,71 %	1,60 %	1,49 %	1,33 %
Työtapaturmiin liittyvät sairauspoissaolot (HTV)	3	2	2,1	2,3
Henkilöstön vaihtuvuus	27,5 %	27,2 %	27,1 %	27,0 %
Opiskelijoiden lukumäärä	30 997	31 465	32 039	32 783
Kansainvälisten opiskelijoiden lukumäärä	2 228	2 572	2 945	2 804

TEKOJA TASA-ARVON JA YHDEN- VERTAISUUDEN EDISTÄMISEKSI

Julkaisimme uuden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman

Uusi suunnitelma kattaa vuodet 2025–2028. Suunnitelman kolme painopistettä ovat 1) monimuotoisen, saavutettavan, syrjimättömän ja antirasistisen opiskelu- ja työkuulttuurin edistäminen, 2) avoimen vuorovaikutuksen ja läpinäkyvien toimintatapojen rakentaminen sekä 3) yliopiston kansainvälisen yhteisön integroitumisen ja kaikki mukaan ottavien kielikäytäntöjen kehittäminen. Suunnitelman toimenpiteiden edistyminen kuvataan raportin liitteessä sivulla 49.

Kielitietoisuuden edistämisen teemavuosi

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä vuoden 2025 teemana oli ”Kielitietoinen yliopistoarki”. Teemavuoden tavoitteena oli, että yliopistoyhteisö näkee monikielisen yliopiston rikkautena ja mahdollisuutena. Teemavuoden puitteissa järjestettiin muun muassa koulutustilaisuuksia. Yliopistolla on jo aiemmin luotu kielitietoisuuden ohjeistukset, jotka tukevat arjen monikielisissä kohtaamisissa, kielikeskusteluissa ja kielten opiskelumahdollisuuksissa.

Julkaisimme yliopiston rakennusten esteettömyystiedot

Yliopiston rakennusten sekä julkisten opetus- ja tapahtumatilojen esteettömyystietoja kartoitettiin vuosien 2024–2025 aikana. Jatkossa tilojen esteettömyystiedot ovat saatavilla etukäteen, mikä mahdollistaa tilojen arvioinnin esteettömyyden näkökulmasta. Kartoitus keskittyi erityisesti liikkumisesteettömyyteen. Rakennusten esteettömyystiedot löytyvät kaikille avoimesta pääkaupunkiseudun [Palvelukartasta](#).

TEKOJA TASA-ARVON JA YHDEN- VERTAISUUDEN EDISTÄMISEKSI

Järjestimme tasa-arvoa edistäviä tapahtumia

Kesällä järjestettiin esimerkiksi Pride-tapahtumia ja Nyyti ry:n kanssa yhteistyössä QueerMieli-hankkeen maksuttomia koulutuksia ja webinaareja LHBTIQA+-opiskelijoiden mielenterveyden sekä korkeakoulu yhteisöjen yhdenvertaisuuden ja inklusiivisuuden edistämiseen liittyen.

Lisäsimme palkkauksen avoimuutta ja läpinäkyvyyttä

Yliopisto julkaisi vuonna 2025 ensimmäistä kertaa palkkatilastonsa myös nimikkeittäin. Taustalla on halu toimia avoimemmin ja läpinäkyvämmiin kuin mitä Euroopan unionin palkka-avoimuusdirektiivi edellyttää. Direktiivi tähtää sukupuolten välisen palkkaeron kaventamiseen lisäämällä palkkauksen läpinäkyvyyttä työmarkkinoilla. Sen tavoitteena on muun muassa edistää palkkojen raportointia sukupuolittain sekä kehittää keinoja mahdollisten palkkaerojen syiden selvittämiseen ja niihin puuttumiseen. Direktiivin mukaan tehtävänimikkeiden tulee olla sukupuolineutraaleja. Helsingin yliopistolla viimeiset sukupuolittuneet nimikkeet päivitettiin sukupuolineutraaleiksi kesällä 2024.

Osallistuimme THL:n Antirasistinen kiihdyttämö-koulutukseen

Koulutuksessa oli mukana 28 organisaatiota eri sektoreilta ympäri Suomen, ja ne pääsivät yhdessä pohtimaan aktiivisia toimia rasismien ennaltaehkäisyyn ja sen vaikutusten kitkemiseen omilla työpaikoillaan. Kiihdyttämön päätteeksi yliopisto osallistui julkilausumaan: Yhteislausuma: Rasismiin puuttuminen vaatii sitoutumista koko työyhteisöltä - THL

YLIOPISTO SAI TUNNUSTUSTA KANSAINVÄLISENÄ TYÖNANTAJANA

- ◆ Yliopisto voitti Suomen Nuorkauppakamarit ry:n järjestämän International Employer of the Year 2025 -kilpailun julkisorganisaatioiden sarjan. Kilpailun tuomaristo perusteli palkintoa muun muassa sillä, että yliopisto on aidosti monikulttuurinen ja monikansallinen yhteisö, jossa lähes kolmanneksella opetus- ja tutkimushenkilöstöstä on kansainvälistä taustaa. Yliopisto on kansainvälinen yhteisö, jossa työskentelee yli sata kansalaisuutta.
- ◆ Yliopisto sijoittui kokonaan uutena 15. sijalle Young Professional Attraction Index (YPAI) 2025 -tutkimuksessa. YPAI-tutkimuksessa kartoitetaan työelämän vetovoimatekijöitä ja työnantajan mainetta 0-7 vuotta työkokemusta kerryttäneiden korkeakoulutettujen osaajien keskuudessa. Yliopiston vahvuksina nousivat esille mielenkiintoiset ja monipuoliset työtehtävät, organisaation arvot sekä tasa-arvo, moninaisuus ja vastuullisuus.
- ◆ Yliopisto oli vuoden aikana myös mukana Startup-säätiön alaisen Shortcutin vetämässä markkinointikampanjassa, joka nosti esiin työperäisen maahanmuuton ja kansainvälisten osaajien merkitystä Suomen kilpailukyvyllle. Helsingin yliopisto oli mukana kampanjassa, sillä kansainväliset osaajat – niin kansainväliset opiskelijat, tutkijat kuin muu henkilökunta – ovat keskeinen osa yliopistoyhteisöämme ja koko yhteiskunnan kehitystä.

Veikko Somerpuro

1. sija

International Employer of the Year 2025 -kilpailussa

15. sija

Young Professional Attraction Index (YPAI) 2025 -tutkimuksessa

TYÖHYVINVOINTI SÄILYI HYVÄLLÄ TASOLLA

Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutetaan joka toinen vuosi yhteistyössä työeläkevakuutusyhtiö Varman ja muiden yhteistyöyliopistojen kanssa. Kyselyn tavoitteena on tuottaa kokonaiskuva yliopiston henkilöstön työhyvinvoinnin tilasta sekä tunnistaa vahvuuksia ja kehittämiskohteita. Vuonna 2025 toteutetun kyselyn tulokset säilyivät hyvällä tasolla ja monilla osa-alueilla, kuten perehdytyksessä, nähtiin selkeää parannusta. Kehittämisen varaa löytyi tilojen saavutettavuudessa ja erilaisten elämäntilanteiden huomioimisessa, vaikka tulokset näillä osa-alueilla ovat parantuneet. Lisäksi kehitettävää löytyi seuraavista osa-alueista: työn henkinen raskaus, muutoksien kuormittavuus ja vaikutusmahdollisuudet.

Yliopistotason strategisia hyvinvointitavoitteita seurataan neljän indeksin avulla. Nämä kuvaavat esihenkilötyötä, työtyytyväisyyttä, työkykyä sekä työnantajasuosittelua (NPS). Vuonna 2025 toteutetussa kyselyssä saavutettiin esihenkilöindeksin tavoite (tavoite 4,1; toteuma 4,1), työtyytyväisyysindeksin tavoite (tavoite 4,1; toteuma 4,1) sekä työnantajasuositteluindeksin tavoite (tavoite 15; toteuma 22). Työkykyindeksin osalta päästiin hyvin lähelle tavoitetta (tavoite 4,0; toteuma 3,9).

Hyvinvointi-indikaattorit

	2022	2023	2024	2025
Esihenkilöindeksi	-	4,0	-	4,1
Työtyytyväisyysindeksi	-	4,0	-	4,1
Työkykyindeksi	-	3,8	-	3,9
Työnantajasuositteluindeksi (NPS)	-	12	-	22

VÄITÖSKIRJATUTKIJOIDEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Väitöskirjatutkijoiden ja heidän ohjaajiensa hyvinvointiin panostettiin esimerkiksi toteuttamalla ja pilotoimalla ohjaajille suunnattu valmennuskokonaisuus tohtori-koulutuspiilotissa. Pilotin jälkeen ohjaajavalmennus avattiin kaikille väitöskirjatutkijoiden ohjaajille.

OPISKELIJAHYVINVOINNIN TILA JA SEN EDISTÄMINEN

Kestävän hyvinvointi -painopisteen myötä opiskelija hyvinvointi tiimi perustettiin kestävän hyvinvointi -yksikköön. Tämä linkittää tulevaisuudessa entistä paremmin koko yliopistoyhteisön hyvinvoinnin kokonaisuudeksi. Opiskelijahyvinvoinnin tiimissä kehitetään yksilöllisten järjestelyiden prosessia ja ylipäänsä opetuksen saavutettavuutta. Tiimin vastuulla on opiskelijahyvinvointiin ja opiskelukykyyn liittyvät erityiset palvelut, kuten opiskelukykyä tukevat ryhmät ja opintopsykologin yksilöohjaus. Opiskelijahyvinvoinnin kokonaiskuvan selkiyttämistä jatketaan yhteistyössä muiden toimialojen ja tiedekuntien kanssa. Opiskelijoiden opiskeluvaihtelussa ja opintojen etenemisedellytyksissä on kasvavaa vaihtelua, mikä lisää opetus- ja ohjausresurssien tarvetta monilla tieteenaloilla. Opiskeluarkea kuormittavat esimerkiksi toimeentuloon ja palautumisen liittyvät haasteet.

TYÖTERVEYSPALVELUT LAAJENIVAT KOSKEMAAN OSA-AIKAISIA JA TUNTITYÖNTEKIJÖITÄ

Yliopiston työterveyshuollon sopimus Mehiläisen kanssa uusittiin vuoden aikana. Uuden sopimuksen myötä työterveyshuollon sairaanhoidon palvelut laajenevat kaikille osa-aikaisille työntekijöille, tuntityöntekijöille ja tuntiopettajille. Vahvistamme myös ennaltaehkäiseviä tukitoimia ja niistä viestimistä. Jatkossa työterveyspalveluissa painotetaan ennaltaehkäisyä kuten mielen hyvinvoinnin tukemista ja joustavuutta.

TYÖSUOJELU JA TYÖTURVALLISUUS

Helsingin yliopiston työpaikkatapaturmat ovat vähentyneet viimeiset kolme vuotta. Työpaikkatapaturmien määrä on pysynyt viime vuosina tasaisena ja ollut koulutuksen toimialaan verraten jopa hieman muita alhaisempi. Työsuojelua ja työturvallisuutta edistetään yliopistolla monin tavoin. Esimerkiksi vuoden 2025 aikana järjestettiin kaksi työsuojelu- ja työturvallisuusviikkoa.

Yliopistolla on toiminut vuodesta 2018 alkaen **opiskelijoiden hyvinvointiryhmä**, jonka tehtävänä on muun muassa tunnistaa opiskelijoiden hyvinvointiin ja opiskelukykyyn sekä opintojen etenemiseen vaikuttavia tekijöitä sekä seurata ja tukea yliopiston opetus- ja oppimisympäristön kehitystä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opiskelukykyyn näkökulmasta.

Nostaja opiskelijahyvinvoinnin tunnusluvuista vuodelta 2025

- 717 opintopsykologin yksilöohjausta
- 68 urapalveluiden yksilöohjausta (tilanne 8.12.2025)
- 18 hyvinvointitiistaita, joissa n. 300 osallistujaa
- 555 opiskelijatuutoria koulutettu mm. ryhmäohjauksen ja yhdenvertaisuuden edistämisen teemoista
- Yliopistolla toimii kolme yliopistopappia, joista jokaisella 150–200 yksilökeskustelua vuosittain yliopistoyhteisön jäsenten kanssa

Tuomas Uusheimo

➤ HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Panostamme henkilöstön osaamisen kehittämiseen, mikä tukee niin työn mielekkääksi kokemista kuin tarvetta vastata muuttuviin ja kehittyviin osaamistarpeisiin. Mahdollistamme osaamisen kehittämisen muun muassa tarjoamalla kattavan kattauksen henkilöstökoulutuksia. Työajasta saa esihenkilön kanssa sopien käyttää oman osaamisen kehittämiseen 10 %.

Vuoden 2025 aikana mahdollistimme henkilöstölle Helsingin yliopiston avoimen yliopiston opintojen suorittamisen maksutta.

Olemme panostaneen erityisesti kestävyysosaamisen kehittämiseen viime vuosina. Pyrimme siihen, että mahdollisimman moni henkilökunnan jäsen olisi suorittanut vähintään Kestävyys alkaa meistä -henkilöstökurssin, ja osaisi arvioida sekä omaa että oman työroolinsa suhdetta kestävyiden ja vastuullisuuden edistämiseen.

Esimerkkejä kestävyteen ja vastuullisuuteen linkittyvien henkilöstökoulutusten suorituspäätyistä 2023–2025

Henkilöstökoulutus	2023	2024	2025
Kestävyys alkaa meistä	217	107	117
Matkalla kestävyysosaajaksi	N/A	9	1
Tasavertainen yliopisto	2	5	4
Verkkokoulutus antirasismista ammattilaisille	13	9	2
Eettinen ohjeistus -verkkokoulutus	278	310	285

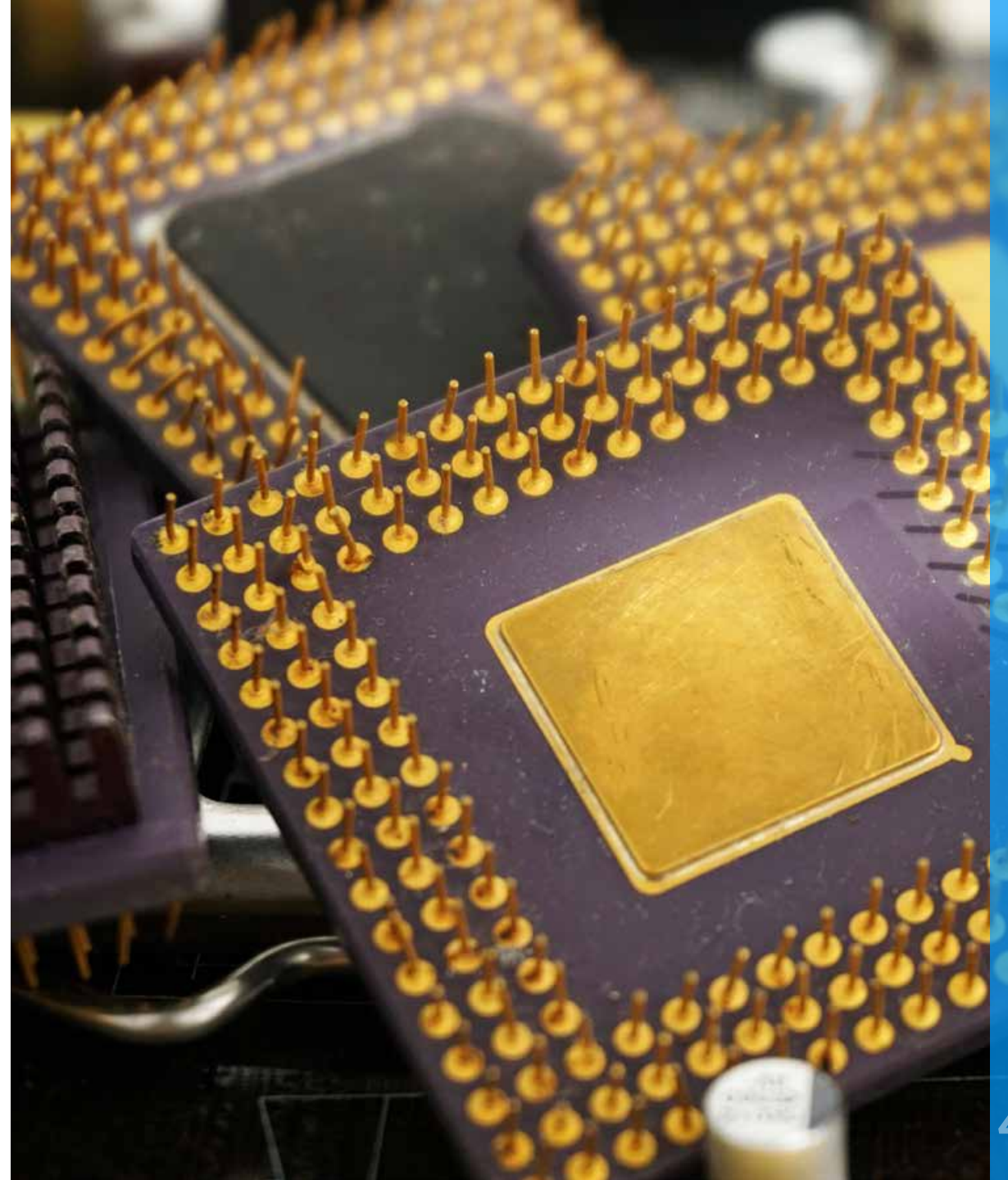
ERILLISLAITOKSET TUKESSA KESTÄVYYSEN JA VASTUULLISUUSTYÖTÄMME

Yliopistolla toimii useita rehtorin alaisia erillislaitoksia. Myös tiedekunnilla on omia erillislaitoksiaan. Lue lisää yliopiston yksiköistä [yliopiston verkkosivuilta](#).

Yliopiston tietotekniikkakeskus (Tike)

Tike tukee yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyötä monin tavoin, jotka liittyvät yliopiston IT-palveluihin. Tietotekniikkakeskus esimerkiksi:

- Ylläpitää IT-laitteiden kierrätyspalvelua. Vuonna 2025 jälkimarkkinoille ohjattiin 4 099 (2 128) laitetta ja 2 141 (1 576) laitetta kierrätettiin raaka-aineeksi. (Suluissa vuoden 2024 tiedot.)
- Tarjoaa yliopiston henkilöstölle ja opiskelijoille Lämpötilalainauspalvelun kautta laitteita lyhytaikaiseen lainaan opiskelu- ja työkäyttöön edistäen näin resurssien yhteiskäyttöä. Palvelu laajeni alkusyksystä 2025 kaikille kampuksille.
- Operoi energiatehokkaita konesaleja Viikissä. Toiseen konesaliin on jo aiemmin toteutettu hukkalämmön talteenotto Viikin koekasvi-huoneiden käyttöön. Vuoden 2026 aikana myös toiseen konesaliin toteutetaan hukkalämmön talteenotto kyseisen rakennuksen käyttöveden lämmitykseen.
- Painottaa vastuullisuutta erityisesti työasemahankinnoissa ja IT-hankinnoissa laajemminkin yhteistyössä valtion yhteishankintayksikön Hanselin kanssa.

ERILLISLAITOKSET TUKESSA KESTÄVYYS- JA VASTUULLISUUSTYÖTÄMME

Kansalliskirjasto

- Kansalliskirjaston vastuullisuustyötä ohjaa kirjaston kestävän kehityksen ohjelma, jonka toteutumista tarkasteltiin kuluneena vuonna. Tarkastelussa todettiin, että Kansalliskirjasto on jatkanut aktiivista vuoropuhelua kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa nostamalla esiin muun muassa digitoinnin ja tekoälyn kestävyyskysymyksiä eri seminaareissa, työryhmissä ja julkaisuissa.
- Uuden digitointiohjelman laatimisessa huomioitiin kestävyys- ja vastuullisuusnäkökulmia (esim. vähemmistökielten turvaaminen).
- Kansalliskirjastossa laadittiin vuonna 2025 tekoälyperiaatteet. Periaatteissa korostetaan muun muassa tekoälyn käytön vastuullisuutta. Kirjaston yhteentoimivuuspalveluissa luotiin automaattisen kuvailun menetelmiä, jotka perustuvat pieniin, resurssitehokkaisiin kielimalleihin. Kansalliskirjasto oli mukana myös ETKOT-hankkeessa, jossa luotiin 8 askelta kohti tekoälyn vastuullista hyödyntämistä -periaatteet. Kansainvälisessä ROOT-hankkeessa vastuullisuus on keskeisenä teemana. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa sukupolvien välistä vuoropuhelua ja nuorten ilmasto-resilienssiä. Vuoden aikana työstettiin mm. Kuulemis-työkalua ja Ratkaisutyökalua nuorten ilmasto- ja urahuolista keskusteluun sekä pohdittiin luovien alojen kestävyyskysymyksiä nuorten ja näiden alojen ammattilaisten kanssa.
- Kansalliskirjaston tapahtumatuotannossa keskeistä on tapahtumien saatavuus alueellisesti ja sosiaalisesti yhdenvertaisesti: avoimet tapahtumat, monikieliset tekstitykset ja tallenteiden avoin julkaiseminen.

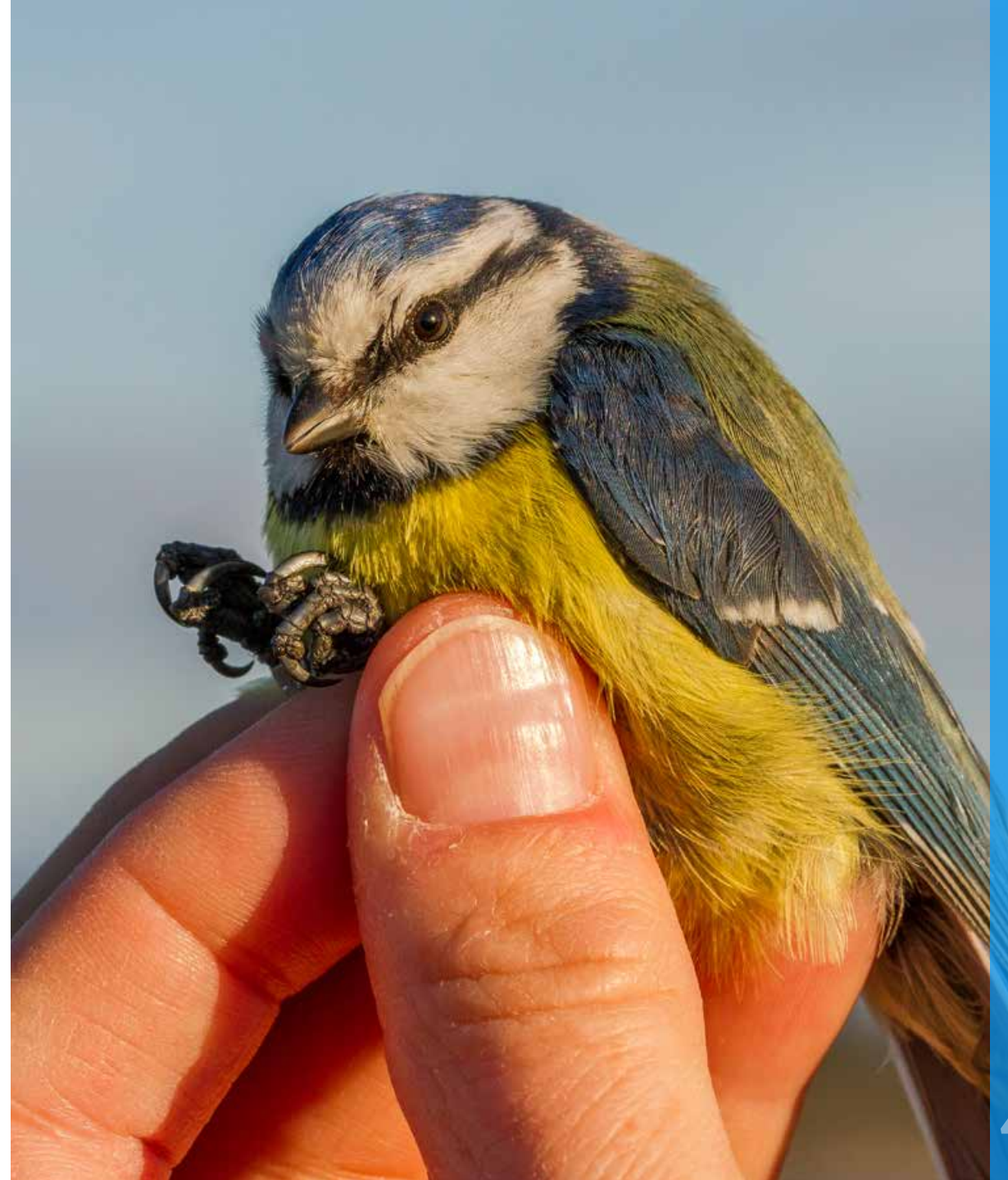
ERILLISLAITOKSET TUKEMASSA KESTÄVYYS- JA VASTUULLISUUSTYÖTÄMME

Luonnontieteellinen keskusmuseo LUOMUS

- Luomuksen Kotina metsä -näyttely tarjosi mahdollisuuden tutustua luonnontilaisen metsän monimuotoisuuteen keskellä kaupunkia. Näyttely aukesi kesällä ja on avoinna 5.4.2026 saakka.
- Luomuksen koordinoimat vuosittaiset linnuston seurannat paljastavat mm. ilmastonmuutoksen vaikutuksia lajistoon. Alkukesän pesimälintulaskennoissa korostui monen tutun linnun ennätyksellinen vähyys kautta laskentojen historian. Linjalaskentoja on tehty vuodesta 1975 ja pistelaskentoja 1984 lähtien. [Lue lisää yliopiston verkkosivuilta.](#)

Yliopiston kirjasto

Helsingin yliopiston kirjastossa käynnistettiin 2025 projekti kestävyys- ja vastuullisuussuunnitelman laatimiseksi. Suunnitelma luodaan tukemaan kirjaston ja yliopiston tavoitteita kestävä kehityksen ja vastuullisuuden edistämiseksi. Suunnitelman keskeisenä tehtävänä on tehdä näkyväksi kirjastossa jo tehtyä työtä sekä nostaa läpinäkyvästi esiin alueita, joilla työtä on vielä tekemättä. Tavoitteena on synnyttää kirjastoon prosessi, joka integroi kestävyys- ja vastuullisuuskysymykset osaksi kirjaston päivittäistä toimintaa.

LISÄTIEDOT & PALAUTE

Lisätietoa

[Helsingin yliopiston verkkosivut](#)

[Kestävyys ja vastuullisuus Helsingin yliopistossa -verkkosivut](#)

Raportin taitto

Unigrafia / Hanna Sario

Palaute ja kehitysideat

unihelp@helsinki.fi

Veikko Somerpuro

LIITTEET

Kestävyys- ja vastuullisuusohjelman 2025–2028 edistyminen vuonna 2025

KESTÄVÄÄ HYVINVOINTIA TUKEVA JOHTAMINEN			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Tarkistamme yksiköiden esihenkilörakenteita ja yliopiston prosesseja, jotta ne tukevat työssä ja opinnoissa onnistumista sekä hyvinvoivaa yhteisöä planeetan kantokyvyn rajoissa. Vahvistamme olemassa olevien vastuullisuusrakenteiden, kuten erilaisten toimielinten, ja päätöksenteon yhteyksiä sekä suhdetta toisiinsa. Perustamme uuden yksikön yliopistopalveluihin tukemaan kestävän hyvinvoinnin työn edistymistä ja yhteyttä päätöksentekoon.	▶	2025–2026	
Kehitämme tapoja ottaa kestävä hyvinvointi huomioon johtamisessa määrittelemällä selkeät periaatteet ja käytännöt, jotka tukevat arvopohjaista ja kestävää johtamista. Kytämme vuoteen 2028 mennessä kestävän hyvinvoinnin kiinteäksi osaksi yliopiston nykyistä toimintamallia ja kehittämistoimintaa.	▶	2025–2027	
Luomme entistä paremmat edellytykset vaatimustenmukaisuuden ja vastuullisen toiminnan johtamiselle ja ohjaamiselle sekä kehitämme keskitettyjä tukipalveluita tukemaan yliopistoyhteisön vastuullista arjen toimintaa. Konkreettisina toimina perustamme projektin, jonka tehtävä on luoda edellytykset keskitetyn compliance-toiminnon perustamiselle.	▶		
Luomme uuden toimintamallin kestävän hyvinvoinnin tutkimuslähtöiselle kehittämiselle (tutkijafoorumi).	▶	2025–2028	
Otamme käyttöön ydintehtäviä kuvaavat mittarit sisältävän kestävän hyvinvoinnin tiedolla johtamisen toimintamallin, joka on otettu osaksi koulutuksen laadunhallintaa ja toiminnan suunnittelua ja johtamista. Osana uutta toimintamallia toteutamme joka toinen vuosi kestävyys- ja vastuullisuuskyselyn henkilökunnalle ja opiskelijoille, sekä kehitämme yliopiston kyselyjen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksiä.	▶	2025–2028 (vastuullisuuskysely 2026 ja 2028)	
Kohdistamme uusia psykososiaalisen tuen toimenpiteitä erityisesti opiskelijoille ja nuorille tutkijoille.	▶		
Järjestämme varhaisen uravaiheen tutkijoiden ja heidän ohjaajiensa hyvinvointia tukevia toimenpiteitä (esim. väitöskirjatutkijoiden ohjaajien valmennuskokonaisuus sekä tutkijatohtoreille tarjottavien palveluiden kuvaaminen ja yhteen kokoaminen) ja seuraamme hyvinvointia säännöllisillä kyselyillä.	▶	2025–2028	
Toteutamme Unicore-projektin, jossa sitoudumme edistämään korkealuokkaista tutkimusta tarjoamalla tutkimuksen tekemistä ja tutkijoita tukevan ja jatkuvasti kehittyvän toimintaympäristön sekä vahvistamalla tutkijoiden monipuolisia urapolkuja ja liikkuvuutta.	▶	2025–2026	

- Toteutunut
- Toteutus käynnissä
- Toistaiseksi ei edistetty

TURVALLISUUSJOHTAMINEN YKSIKÖISSÄ			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Yksiköissä laaditaan riskiperustainen turvallisuuden toimintasuunnitelma osana yksikön toimeenpanosuunnitelmaa.		2025–2028	
Kehitämme vastuullisuusriskien arviointia ja sopeutumistoimenpiteitä.			

VASTUULLINEN JA YHTEISÖLLINEN YLIOPISTOKULTTUURI: HYVINVOIVA YHTEISÖ PLANEETAN RAJOISSA			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Toteutamme Hiilineutraali yliopisto 2030 -tiekartassa asetetut päästövähennystoimet. Tarkastelemme päästövähennyspolkuamme vuosittain ja tarkistamme ilmastoväitteemme vuonna 2026. Varmistamme, että 2030 ilmastotavoitteemme otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa.		2025–2028	
Otamme käyttöön tutkittuun tietoon perustuvan laskentamallin ja laskemme yliopiston aiheuttamat luontohaitat. Tarkastelemme muita vaikutuksiamme planeetan rajoihin (vesi, ilma) ja määrittelemme tarvittavia toimenpiteitä.		2026–2028	
Edistämme monimuotoista, saavutettavaa, syrjimätöntä ja antirasistista opiskelu- ja työkuultuuria. Tarkemmat tiedot yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa sekä saavutettavuussuunnitelmassa.		2025–2028	
Edistämme yliopiston kansainvälisen yhteisön integroitumista kehittämällä inklusiivisia kieli- käytäntöjä ja luomalla kansainvälisille opiskelijoille ja työntekijöille parempia mahdollisuuksia osallistua sekä yliopistoyhteisön toimintaan että suomalaiseen yhteiskuntaan.			
Parannamme vammaisten henkilöiden osallistumisen edellytyksiä ja lisäämme tietoisuutta yksilöllisistä järjestelyistä.		Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti	
Rakennamme kannustimia henkilökunnalle ja opiskelijoille kestävää hyvinvointia edistävään toimintaan. Luomme kannusteita yhteisön jäsenten omaehtoisesta tarpeesta käynnistyville verkostoille, yhteistyöryhmille ja aloitteille.		2026 alkaen	

- Toteutunut
- Toteutus käynnissä
- Toistaiseksi ei edistetty

KIINTEISTÖJEN KESTÄVÄ JA VASTUULLINEN KEHITTÄMINEN			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Tehostamme tilojen käyttö- ja täyttöastetta. Vähennämme rakennusten ja niiden käytön ilmastopäästöjä ja edistämme kampusvihreää. Kehitämme mittarit ja tavoitteet kampusvihreän kehittämiselle.	▶	2025–2028	
Edistämme aktiivisesti Viikin kampuksen yliopistotoiminnoissa energiaomavaraisuutta vuoteen 2040 mennessä. Tämä otetaan huomioon muun muassa investoinneissa ja muiden toimijoiden kanssa tehtävissä yhteistyösuunnitelmissa ja sopimuksissa.	▶	-2040	
Varaudumme ilmastonmuutoksen aiheuttamiin ympäristö- ja ääriolosuhteiden muutoksiin ennakoimalla riskejä, kehittämällä toimintamalleja ja vahvistamalla yhteisön valmiuksia.	▶	2025–2028	
Huomioimme luonnon monimuotoisuuden ja kiertotalouden kampusten kehittämisessä, rakennushankkeissa sekä uusissa tutkimus- ja oppimisympäristöaloitteissa. Asetamme rakennusinvestointien yhteydessä EU-taksonomian ja rahoituksen tarpeita tukevat ympäristötavoitteet sekä tavoitteet mahdolliselle sertifiointille.	▶		
Kartoitamme ja parannamme yliopiston rakennusten sekä opetus- ja tapahtumatilojen esteettömyystietoja ja niiden saavutettavuutta.	▲		
Lisäämme kampuksille yhteiskäyttötiloja vahvistaen kohtaamisia, yhteisöllisyyttä ja tieteidenvälisyyttä yli yksikkö- ja kampusrajojen.	▶	-2040	

PITKÄJÄNTEISET ELINKAARIVIISAAT TUTKIMUSINFRASTRUKTUURIT			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Sisällytämme tutkimusinfrastruktuurien kehittämis- ja seurantasuunnitelmat akateemisten yksiköiden toiminnan- ja taloudensuunnitteluun.	▶	2025–2028	
Laadimme akateemisille tutkimusinfrastruktuureille yliopistotasoiset käytön ja käyttökustannusten seurannan ja raportoinnin käytänteet.	▶		

▲ Toteutunut

▶ Toteutus käynnissä

▼ Toistaiseksi ei edistetty

KESTÄVYYSOPETUSTARJONNAN KEHITTÄMINEN JA VIESTIMINEN			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Analysoimme kestävyysopetustarjontamme nykytilan seuraavaa opetussuunnitelma-kautta varten.	▲	2025–2026	
Asetamme konkreettiset tavoitteet kestävyysopetustarjonnan kehittämiseksi ja kestävyysosaamisen arvioimiseksi seuraavalle opetussuunnitelmakaudelle, jotta kestävyys on sisällytetty läpikäyvästi koulutustarjontaamme.	▶		
Viestimme kestävyysopetustarjonnastamme aktiivisesti henkilökunnalle, opiskelijoille, alumneille ja ulkoisille sidosryhmille opintojen suorittamiseen kannustaen.	▲	2025–2028	

JATKUVA OPPIMINEN KESTÄVÄN HYVINVOINNIN EDISTÄJÄNÄ			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Arvioimme henkilöstön osaamisen kehittämisen jatkotarpeet kestävään hyvinvointiin liittyen ja määrittelemme tarvittavat jatkotoimenpiteet.	▼	2025–2028	
Lisäämme henkilöstön osaamista tarjoamalla työtehtäviin liittyvät avoimet yliopisto-opinnot maksuttomina.	▲	2025 alkaen	
Kehitämme luontoarvoasiantuntijuuden erikoistumiskoulutuksen ja pienempiä osaamiskokonaisuuksia kestävään hyvinvointiin liittyen.	▼	2025–2028	

MONITIETEINEN JA TIETEIDENVÄLINEN TUTKIMUS RATKAISIJANA			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Kehitämme kestävyys- ja vastuullisuusarvioinnin tukea yliopiston tutkijoille. Otamme käyttöön digitaalisen MyResearch-työkalun tutkimushankkeen vaatimuksenmukaisuuden hallintaan.	▶	2027–2028	
Valmistelemme yliopistolle linjauksen tutkimuksen ja tutkijan vastuullisesta arvioinnista.	▶	2025	
Uudistamme tutkimuksen arvioinnin (RAUH 2025) käytänteitä vastaamaan vastuullisen arvioinnin kansainvälisiä sitoumuksia (CoARA).	▶		
Kehitämme mittareita, joilla saamme arvioitua, kehitettyä ja tuotua kestävyys-tutkimustamme esiin.	▼	2026–2028	

- ▲ Toteutunut
- ▶ Toteutus käynnissä
- ▼ Toistaiseksi ei edistetty

KANSALLINEN JA GLOBAALI VAIKUTTAVUUS			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Tuemme tutkitun tiedon roolia keskeisissä kansainvälisissä neuvotteluissa, kuten YK:n ilmasto- ja luontokokouksissa.	▶	2025–2028	
Tunnistamme muita keskeisiä tapahtumia ja foorumeita liittyen kestävän hyvinvoinnin edistämiseen.	▶	2025–2028	
Kehitämme Science for Sustainability -tapahtuman vaikuttavuutta yhdessä Aalto-yliopiston kanssa.	▲	2025	
Investoimme strategiseen pohjoismaiseen, eurooppalaiseen ja globaaliin yhteistyöhön vastuullisen kansainvälistymisen pohjalta.	▶	2025–2028	
Rakennamme uusia strategisia kumppanuuksia ja ohjelmia, mm. Pohjoismaat-ohjelman, jossa täsmennämme yhteispohjoismaista arvopohjaa ja sen pohjalta tehtävää globaalia yhteistyötä.	▶	2025–2028	

TIETEEN LUKUTAITO JA TUTKIMUKSEN YLEISTAJUUSTAMINEN			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Autamme tiedekuntia järjestämään vaikuttavia tapahtumia, joissa otetaan kohderyhmiä puhuttelevien sisältöjen lisäksi huomioon kestävyys, työntekijöiden hyvinvointi sekä tapahtumaturvallisuus.	▲	2025–2028	
Kerromme yleistajuisesti uusimmasta tutkimuksesta ja taustoitamme ajankohtaisia aiheita. Kerromme, miten tutkimus hyödyttää yhteiskuntaa.	▶		
Tuemme tutkijoita tuottamaan tietoa yhteiskunnallisen keskustelun ja päätöksenteon tueksi esimerkiksi viestinnällä ja tuottamalla materiaalia politiikkasuositusten tekemiseen.	▶		

INNOVAATIOISTA RATKAISUJA GLOBAALEIHIN HAASTEISIIN			
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu	
Luomme joukon innovaatio- ja yrittäjyyskursseja, joiden tavoitteena on ohjata korkealaatuisten tutkimusideoiden ja -löytöjen muuttamista uusiksi ratkaisuiksi, jotka tuovat hyötyä yhteiskunnalle, ympäristölle ja taloudelle.	▶	2025–2026	

- ▲ Toteutunut
- ▶ Toteutus käynnissä
- ▼ Toistaiseksi ei edistetty

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2025–2028 edistyminen vuonna 2025

VAMMAISTEN HENKILÖIDEN OSALLISTUMISEN EDELLYTYSTEN PARANTAMINEN		
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu
Parannamme yliopiston rakennusten sekä opetus- ja tapahtumatilojen esteettömyystietoja ja saavutettavuutta.	▶	2025–2028
Laajennamme opetus- ja tapahtumatilojen esittelysivujen tietoja lisäämällä tietoa kuulosilmukoista sekä tilojen ääni- ja valo-ominaisuuksista.	▼	
Kartoitamme kampusten esteettömyystietoja ja laajennamme esteettömyys- ja saavutettavuuskarttoja.	▲	
Jatkamme vammaisten henkilöiden työllistämishjelman toteuttamista.	▲	
Edistämme vammaisten henkilöiden harjoitteluohjelman suunnittelua ja mahdollista pilotointia.	▼	
Suunnittelempa opiskelijoiden vertaisryhmätoimintaa yhdessä Rampaopiskelijat ry:n kanssa.	▼	
Huomioimme kansainvälisen vammaisten päivän.	▲	

TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN YKSILÖLLISISTÄ JÄRJESTELYISTÄ		
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu
Koulutamme ja tiedotamme opetus- ja tutkimushenkilökuntaa sekä esihenkilöitä yksilöllisistä järjestelyistä, jotta: • niitä tarvitsevien opiskelijoiden ja työntekijöiden kynnys hakea yksilöllisiä järjestelyjä alenee • yksilöllisten järjestelyjen hakemisesta eri opintojaksoille tai työtehtäviin jää positiivinen kokemus	▶	2025–2028
Tuemme opetussuunnitelmatyötä niin, että yksilöllisten järjestelyiden tarve vähenee.	▲	
Kehitämme palautemittarin, jolla arvioidaan yksilöllisiä järjestelyjä tarvitsevien opiskelijoiden ja työntekijöiden tyytyväisyyttä järjestelyihin.	-	

MONIMUOTOISUUDEN JA TASA-ARVON TIEDOLLA JOHTAMISEN KEHITTÄMINEN		
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu
Hyödynnämme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuteen liittyvien kyselyiden kuten työhyvinvointikyselyiden ja kandipalautteiden tuloksia yliopistoyhteisön kehittämisessä.	▲	2025
Kartoitamme olemassa olevien mittareiden (kuten esim. HoWULearn, Norppa, Una Europa ja LERU) käyttökelpoisuutta organisaatiossamme.	▼	2025–2028
Kannustamme opiskelijoita tekemään maisteritutkielmia tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvistä aiheista ja tarjoamme näitä aiheita aktiivisesti.	▼	
Arvioimme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutumista vuosittaisessa raportissa.	▲	

SUKUPUOLI- JA SEKSUAALIVÄHEMMISTÖIHIN KUULUVIEN YLIOPISTOLAISTEN HYVINVOINNIN HUOMIOIMINEN		
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu
Kartoitamme mahdollisuuksia kerätä tietoa siitä, mitä toimenpiteitä ja tukijärjestelmiä yliopisto voi tuottaa turvatakseen sateenkaari-ihmisten ja eri sukupuolten erityistarpeet tutkimus-, työ- ja opiskelurauhan sekä akateemisen vapauden ja sananvapauden mahdollisimman tehokkaaksi turvaamiseksi.	▼	2025–2028
Teemme yhteistyötä Nyyti ry:n QueerMieli-hankkeen kanssa.	▶	2025
Osallistumme vuosittaiseen Pride-tapahtumaan.	▲	2025–2028

▲ Toteutunut ▶ Toteutus käynnissä ▼ Toistaiseksi ei edistetty

* Useat toteutuneet toimenpiteet ovat osin jatkuvaa toimintaa tai tulleet osaksi jatkuvaa toimintaa.

TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSKOULUTUSTEN JA TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMINEN		
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta valitsee vuosittain teema- vuoden, jonka mukaisesti nostetaan esille kyseiseen teemaan liittyviä ohjeistuksia, toimintamalleja ja tärkeitä keskusteluita.	▲	2025–2028
Järjestämme tutkimusperusteisia koulutuksia ja tilaisuuksia, joissa hyödynnetään yliopiston sisäistä asiantuntemusta ja huomioidaan koulutusten ajankohtaisuus.	▲	
Viestitämme tehokkaammin yliopiston olemassa olevista verkko- koulutuskokonaisuuksista.	-	
Hyödynnämme erilaisia materiaaleja (esimerkiksi: Vastuullinen vuoro- vaikutus yliopistoyhteisössä, Eettinen ohjeistus ja yliopiston arvot).	▲	
Järjestämme koko yliopistoyhteisölle suunnattuja keskustelutilaisuuksia ja Q&A-tilaisuuksia, joiden avulla luodaan mahdollisuuksia tuoda tasa- arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita turvallisesti esille.	▶	

PALKKA-AVOIMUUDEN JA PALKKATASA-ARVON EDISTÄMINEN		
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu
Julkaisemme tiedot keskipalkoista entistä tarkemmin sukupuolittain eriteltyinä.	▲	2025–2028
Laadimme palkkatilastot samaa tai samanarvoista työtä tekevästä työntekijäryhmistä.	▲	
Kehitämme toimintatapoja, joiden avulla analysoidaan ja selvitetään tilastoissa mahdollisesti havaittujen sukupuolten välisten palkkaerojen syitä.	▲	
Kehitämme ja otamme käyttöön toimintatapoja, joilla voidaan puuttua perusteettomiin sukupuolten välisiin palkkaeroihin.	▲	

ANTIRASISMITUTKIMUKSEN HYÖDYNTÄMISEN VAHVISTAMINEN		
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu
Helsingin yliopisto on vuonna 2025 mukana THL:n antirasismien kiihdyttämö -hankkeessa, jonka tavoitteena on vahvistaa antirasistista työtettä ja antirasististen rakenteiden muodostamista.	▲	2025
Vahvistamme tutkimustietoon perustuvia näkökulmia rasismista ja antirasismista koko yliopistoyhteisössä sekä tasa-arvo- ja yhden- vertaisuustyössä.	▶	2025–2028
Kehitämme rasismien raportointiin liittyviä prosesseja, taltiointia ja seurantaa sekä rasismien kohteeksi joutuneiden tukemista.	▶	
Vahvistamme antirasismiin liittyvää opetusta tarjoamalla monitieteisiä antirasismia käsitteleviä kursseja ja kehittämällä tiedekuntien välistä yhteistyötä antirasismia koskevassa opetuksessa.	▶	
Huomioimme antirasistisen lähestymistavan yliopistoyhteisön tilaisuuksissa ja koulutuksissa.	▶	
Kehitämme keinoja tunnistaa rakenteellisia esteitä, jotka vaikuttavat kansainvälisten sekä rodullistettuihin vähemmistöihin identifioituvien tutkijoiden ja opettajien urapolkuihin.	▶	
Rohkaisemme antirasistisista näkökulmista tehtyjen tutkielmien tekemiseen sekä antirasististen työkalujen tunnistamiseen ja kehittämiseen.	▶	

▲ Toteutunut ▶ Toteutus käynnissä ▼ Toistaiseksi ei edistetty

* Useat toteutuneet toimenpiteet ovat osin jatkuvaa toimintaa tai tulleet osaksi jatkuvaa toimintaa.

KIELITIETOISEN YLIOPISTOARJEN OHJEIDEN KÄYTTÖÖNOTTAMINEN		
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu
Huomioimme kielitietoisella toiminnalla entistä paremmin yhteisön kielellisen moninaisuuden ja korostamme, että olemme kaikki vastuussa monipuolista kielten käyttöä arvostavan ja avoimen yhteisön luomisesta.	▲	2025–2028
Jalkautamme kielitietoisien yliopistoarjen ohjeen koulutusten, esihenkilöiden kanssa käytävien keskusteluiden ja uusien opiskelijoiden infojen avulla, poistamme osallistumisen esteitä sekä mahdollistamme kielitaidon kehittämisen.	▶	
Laajennamme kielisuositusten käyttöä toimielimistä muihin yliopiston päätöksentekoihin kuten erilaisiin johtoryhmiin. Huomioimme kielisuositusten laajentamisessa yliopistolain mukaiset yliopiston hallintokielet (suomi ja ruotsi) ja jaamme parhaita käytäntöjä.	▶	

KANSAINVÄLISTEN TYÖNTEKIJÖIDEN JA OPISKELIJOIDEN OSALLISTAMINEN YLIOPISTOYHTEISÖÖN JA SUOMEEN		
Keskeisiä toimenpiteitä	Status	Tavoiteaikataulu
Määrittelemme yliopistotasoisten rekrytointien kieliperiaatteet.	▲	2025
Vahvistamme toimenpiteitä, joilla edistetään kansainvälisten työntekijöiden ja opiskelijoiden osallisuutta ja yhteenkuuluvuuden tunnetta yliopistoyhteisöön ja suomalaiseen yhteiskuntaan.	▶	2025–2028
Kannustamme kansallisten kielten opiskeluun ja oppimiseen.	▶	
Tarjoamme tukea integroitumiseen sekä henkilöstölle että heidän puolisoilleen ja perheilleen.	▲	
Tarjoamme kohdennettuja palveluita kansainvälisille opiskelijoille esimerkiksi kansainvälisessä opiskelijaneuvonnassa.	▶	

▲ Toteutunut ▶ Toteutus käynnissä ▼ Toistaiseksi ei edistetty

* Useat toteutuneet toimenpiteet ovat osin jatkuvaa toimintaa tai tulleet osaksi jatkuvaa toimintaa.

HELSINGIN YLIOPISTO